

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Obec a výkon finanční kontroly

Municipality and performance of finance control

Martina Balejová

Plzeň 2020

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Martina BALEJOVÁ**
Osobní číslo: **K17B0011P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Téma práce: **Obec a výkon finanční kontroly**
Zadávající katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte teoretická východiska k problematice obcí a finanční kontroly.
2. Představte konkrétní obec a její finanční hospodaření.
3. Analyzujte proces finanční kontroly ve sledované obci.
4. Zhodnoťte provedenou analýzu.
5. Stanovte závěry práce včetně případných doporučení.

Rozsah bakalářské práce: **40 – 60**
Rozsah grafických prací: **neuveden**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.
- VEDRAL, Josef. *Kontrolní řád*. Praha: Bova Polygon, 2015. ISBN 978-80-7273-175-6.
- VONDRÁČKOVÁ, Pavlína. *Kontrola nad finanční činností*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2015. ISBN 978-80-87975-40-4.
- Česká republika. *Zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů*. In: Sběrka zákonů ČR. 2001.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Pavlína Hejdková, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **22. října 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **22. dubna 2020**

Doc. Ing. Michaela Krechovská, Ph.D.
děkanka

Ing. Pavlína Hejdková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 22. října 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Obec a výkon finanční kontroly“

vypracoval/a samostatně pod odborným dohledem vedoucí/vedoucího bakalářské práce
za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 9. 5. 2020

.....

podpis autora/autorky

Poděkování

Ráda bych poděkovala mé vedoucí práce, paní Ing. Pavlíně Hejdukové, Ph.D., za její ochotu, věcné a cenné rady, odborné připomínky a celé vedení bakalářské práce i za stávající celosvětové situace.

Dále děkuji panu starostovi Vladimíru Havlíkovi, za poskytnuté materiály, užitečné informace, ochotu a čas, který si pro mne našel, a tak napomohl k dokončení mé práce.

Velké díky patří také mé rodině a partnerovi, kteří mě po celou dobu mého studia podporovali a měli se mnou trpělivost v průběhu všech zkouškových období.

Obsah

Úvod	11
1 Vymezení pojmů obce.....	13
1.1 Územní samospráva	13
1.1.1 Historie a vznik územní samosprávy	13
1.1.2 Předpoklady fungování územní samosprávy	13
1.2 Obec	14
1.2.1 Občané obce.....	14
1.2.2 Druhy obcí	15
1.2.3 Orgány obce.....	16
1.2.4 Postavení a funkce obce.....	17
1.2.5 Spolupráce obcí.....	18
1.2.6 Efektivní řízení obce	19
1.2.7 Finanční hospodaření obce	20
1.2.8 Příjmy a výdaje obce.....	21
1.2.9 Rozpočet obce.....	21
1.2.10 Struktura rozpočtu.....	23
1.2.11 Spolupráce obce a kraje	25
2 Vymezení pojmů finanční kontroly	26
2.1 Kontrola.....	26
2.1.1 Výskyt pojmu kontrola v právních předpisech	26
2.1.2 Pojem kontrola v teorii	27
2.1.3 Kontrole předchází.....	27
2.1.4 Průběh kontroly.....	27
2.1.5 Členění kontroly	28

2.1.6	Klasifikace kontroly veřejné správy	28
2.1.7	Speciální typy kontrol	29
2.2	Finanční kontrola	30
2.2.1	Cíle finanční kontroly	30
2.2.2	Metody a postupy	30
2.2.3	Podoblasti finanční kontroly	31
3	Obec Zaječov – analýza finančního hospodaření a procesu finanční kontroly	33
3.1	Představení a historie obce Zaječov	33
3.1.1	Historie	34
3.1.2	Současnost	34
3.1.3	Obecní úřad	37
3.1.4	Strategický plán obce	38
3.1.5	Rozpočet obce	40
3.2	Analýza finančního hospodaření obce	41
3.2.1	Příjmy obce 2017-2019	41
3.2.1.1	Daňové příjmy	43
3.2.1.2	Nedaňové příjmy	44
3.2.1.3	Kapitálové příjmy	45
3.2.1.4	Přijaté transfery	45
3.2.2	Výdaje obce 2017-2019	46
3.3	Analýza finanční kontroly	48
3.3.1	Přezkoumání hospodaření	49
3.3.2	Kontrolní a finanční výbor	50
3.3.3	Kontrola ZŠ a MŠ Zaječov	51
3.3.4	Kontrola pokladny a účtu OÚ	52

3.3.5	Kontrola u spolků.....	53
3.3.6	Plnění rozpočtu	54
3.3.7	Pověření zaměstnanců k výkonu jejich práce	54
3.3.8	Závěrečná zpráva	55
4	Zhodnocení analýzy na příkladu konkrétní obce, stanovení závěrů a doporučení	56
4.1	Hodnocení analýzy finančního hospodaření	56
4.2	Hodnocená analýzy finanční kontroly	56
	Závěr	59
	Seznam použitých zdrojů	61
	Seznam tabulek	63
	Seznam obrázků	64
	Seznam použitých zkratk	65
	Přílohy	
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

Tématem bakalářské práce je „Obec a výkon finanční kontroly“. V průběhu zpracování daného tématu jsou představena teoretická východiska týkající se problematiky obcí a finanční kontroly. Představena je obec - obec Zaječov, na které dochází k demonstraci praktických aplikací řešení problematiky. Provedena je analýza procesu finanční kontroly, která je na příkladu obce Zaječov poté také zhodnocena. V závěru práce jsou sumarizovány zjištěné výsledky a jsou zpracována doporučení na zlepšení stávajících procesů.

Finanční kontrola je prováděna na základě zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 416/2004 Sb., se kterou je provázen zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a dále zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Fungování obcí upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Tento zákon definuje pozici obce, občany obce, území a orgány obce, orgány zastupitelstva a rady obce, samostatnou působnost, hospodaření obce, kontrolu a dozor provedení samostatné a přenesené působnosti a další.

Kontrola je řazena mezi základní manažerské funkce, a je využívána ve všech úrovních řízení. Kontrola má řídicímu pracovníkovi pomoci k tomu, aby organizace bez problémů fungovala a byly naplněny plánované cíle.

V České republice je evidováno 6 258 obcí (Český úřad zeměměřický a katastrální, 2020). Obce se od sebe odlišují svojí rozlohou, počtem obyvatel, působností. Pro bakalářskou práci je zvolena obec Zaječov, která z hlediska rozlohy zaujímá 22,25 kilometrů čtverečných plochy Středočeského kraje, okresu Beroun v nadmořské výšce 458 metrů nad mořem. Dle statistického úřadu k roku 2019 v obci žije 1 422 občanů (Český statistický úřad, 2019).

Bakalářská práce je zpracována zejména s využitím odborné literatury, platných právních předpisů a dostupných internetových zdrojů k vypracování teoretických východisek. K vypracování praktické části jsou využity informace získané na základě rozhovorů se starostou obce, z dostupných internetových stránek obce a výkazů obce.

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnocení procesu finanční kontroly na příkladu konkrétní obce.

K naplnění cíle využívá bakalářská práce tyto metodické postupy:

- zpracování teoretických východisek problematiky obcí a finanční kontroly – formou rešerše odborných zdrojů a platných právních předpisů,
- analýzu finančního hospodaření,
- analýzu procesu finanční kontroly konkrétní obce,
- zhodnocení provedené analýzy – stanovení závěrů práce a doporučení případných opatření – formou syntézy.

1 Vymezení pojmů obce

V kapitole 1 jsou vymezeny základní pojmy spojené s problematikou obcí.

1.1 Územní samospráva

1.1.1 Historie a vznik územní samosprávy

První zmínky o územní samosprávě je možné najít již v období novověku. Její samotný vývoj je spojován se vznikem států. Státy vznikaly a zanikaly, což bylo následkem válek. Ty byly vedené hlavně kvůli získání přírodního bohatství a z něho plynoucí zisky. K zakládání menších geografických útvarů docházelo hlavně na základě potřeby lidí, kteří jsou si blízcí a blíže spolu komunikují a spolupracují, společně brání své území a vytváří si svůj komunikační jazyk.

Sídelní útvary začaly postupně získávat svoji suverenitu a začaly být nezávislé na státu. A tak pomalu začaly vznikat územní samosprávné celky, jejichž znaky jsou geografická poloha, území, jazyk, kultura a později i ekonomika (Peková, 2004, s. 11-13).

Na území České republiky lze za období vzniku územní samosprávy pokládat nástup konstituční monarchie a s ní spojené zrušené poddanství a roboty v roce 1848. První prvky samosprávy se začaly objevovat u tzv. královských měst. V té době již existovala městská rada, jejímiž členy byli tzv. konšelé, přísežní, radu jmenoval zejména král. Do čela rady byl volen tzv. purkmistr (Kopecký, 2017, s. 2-3).

Územní samosprávné celky vznikaly přirozeně nebo uměle. Přirozeně vznikaly tzv. municipality, obce a města na jejichž území sídlil určitý počet obyvatel. Obec je označována jako základ společnosti již od novověku. Uměle jsou vytvářeny územní samosprávné celky na vyšším stupni tzv. regiony, které spojují obyvatele z více obcí a měst, které spojuje společný zájem (Provazníková, 2015, s. 14).

Uživatelé územního samosprávného celku v České republice je označována obec a kraj. Základním znakům náleží územní základ, společenství občanů a právo na samosprávu (Kopecký, 2017, s. 61).

1.1.2 Předpoklady fungování územní samosprávy

Aby mohla územní samospráva správně fungovat, potřebuje k tomu správné předpoklady. Tyto předpoklady dělíme na legislativní a ekonomické. Legislativními

myslíme veškeré zákony týkající se územní samosprávy, které ji umožňují správně fungovat, hospodařit a plnit své funkce. Mezi ekonomické předpoklady řadíme vlastnictví majetku a právo s ním nakládat, v souladu se zákonem. Možnost zisku vlastních příjmů do svého rozpočtu. Sestavení vlastního rozpočtu, což je předpokladem pro oddělení hospodaření územní samosprávy od státu (Peková, 2004, s. 20-21).

1.2 Obec

Obec považujeme jako základní subjekt územní samosprávy, tzv. základní územní samosprávný celek. V průběhu let se pozice obce stále zvyšovala, důsledkem byly měnící se kompetence a odpovědnost spojená se zajišťováním veřejných statků pro obyvatelstvo samotným státem. Lze říci, že za základní územní jednotku státu je považována právě obec, na jejímž území se nachází společenství občanů. V demokratických zemích nese obec post územního samosprávného společenství, nestátního subjektu (Kopecký, 2017, s. 61-65).

Obec je definována třemi základními znaky, kterými jsou území, občané České republiky s trvalým pobytem, samospráva veřejných záležitostí na katastrálních územích obce, tzv. působnost. V rámci svého území může obec také využít spolupráce s právníckými osobami a podnikateli se sídlem na území dané obce nebo různými provozovny na daném území a dalšími fyzickými osobami (Peková, 2011, s. 340–341).

Občané se také účastní řízení obce. Tato účast může být buď přímá, nebo nepřímá. Přímá účast spočívá například v dobrovolné činnosti, a to zejména účastí v různých komisích nebo aktivní přítomností na veřejných schůzích obce či na veřejných zasedáních zastupitelstva obce nebo prostřednictvím obecního referenda. Nepřímá účast prostřednictvím volených zástupců do zastupitelstva obce, ve veřejných komunálních volbách. Tito zástupci rozhodují za občany, a to v jejich zájmu (Provazníková, 2015, s. 16).

1.2.1 Občané obce

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích díl 2 § 16 je občanem obce fyzická osoba, která je občanem České republiky a je v dané obci hlášena k trvalému pobytu.

Každý občan ve chvíli dovršení 18-ti let, má dle zákona č. 128/2000 Sb., § 16 odst. 2 právo např:

- účastnit se voleb nebo být zvolen do zastupitelstva obce za podmíněk stanovených zvláštním zákonem,
- vyjadřovat své poznatky k projednávaným záležitostem na zasedání zastupitelstva obce v souladu s jednácím řádem,
- má právo říkat své poznámky týkající se návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu, a to buď písemně, nebo ústně,
- dále může předkládat orgánům obce své návrhy a připomínky, ty musí příslušný orgán bezprostředně do 60-ti dnů vyřídit, jde-li o působnost obce je lhůta prodloužena na 90 dnů.

1.2.2 Druhy obcí

Dle druhu členíme obce na obce, které nejsou městy, města, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností, statutární města, hlavní město Praha a zvláštní druh městys.

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích § 61 odst. 2 písm. b) je pověřeným obecním úřadem úřad, který vedle přenesené působnosti podle § 61 odst. 1 písm. a) provádí v rozsahu jemu svěřenému zvláštními zákony přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisům.

Obec s rozšířenou působností podle § 61 odst. 2 písm. b) obecní úřad kterýž vedle přenesené působnosti podle § 61 odst. 1 písm. a) a § 64 svoji působnost vykonává v takovém rozsahu, jaký mu byl svěřen dle zvláštních zákonů přenesené působnosti ve správním obvodu určeném právním předpisem.

Statutární města mají pověřené obecní úřady. Téměř všechna statutární města mají sídla krajských úřadů. Mezi statutární města řadíme např. Kladno, Liberec, Pardubice, Karlovy Vary, Brno, Zlín, Plzeň, Opava a další (Hendrych, 2016, s. 146).

Dalším speciálním druhem obce je hlavní město Praha a městys, což je zvláštní označení pro určitý druh obce. Hlavní město Prahu upravuje zákon č. 131/2000 Sb. O hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů. Městys, tento titul mu byl navrácen na žádost obcí Parlamentem ČR (Peková, 2011, s. 341-342).

1.2.3 Orgány obce

Dle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích mají obce následující orgány: zastupitelstvo, radu, starostu, obecní úřad, výbory a komise.

Zastupitelstvo se skládá ze zvolených členů do zastupitelstva obce v komunálních volbách. Počet členů se v souladu se zákonem o obcích podle § 67 stanovuje nejpozději 85 dnů před dnem voleb v dané obci. Při stanovení počtu členů zastupitelstva, musí zastupitelstvo zohlednit počet obyvatel obce a velikost katastrálního území obce, jak uvádí zákon o obcích:

- do 500 obyvatel 5 až 15 členů,
- nad 500 do 3000 obyvatel 7 až 15 členů,
- nad 3000 do 10000 obyvatel 11 až 25 členů,
- nad 10000 do 50000 obyvatel 15 až 35 členů,
- nad 50000 do 150000 obyvatel 25 až 45 členů,
- nad 150000 obyvatel 35 až 55 členů.

Každý zvolený člen zastupitelstva musí na prvním zasedání nového zastupitelstva složit slib, kterým slibuje věrnost České republice, že na svou čest a svědomí, bude vykonávat svoji funkci svědomitě, v zájmu své obce a jejích občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky (Zákon č. 128/2000 Sb., § 69 ods.2.).

Rada obce je exekutivním orgánem obce. Je tvořena starostou, místostarostou a dalšími členy zvolenými ze zastupitelstva obce. Všichni členi rady jsou proto označováni jako radní. Rada musí mít lichý počet členů, nejméně 5 a nejvíce 11. Její schůze jsou uskutečňované dle potřeby a pro veřejnost nejsou přístupné. Ve své pravomoci má za úkol např. vydávat nařízení obce, zaopatřovat správný chod hospodaření obce dle schváleného rozpočtu, zřizovat a rušit komise rady obce a jmenovat a odvolávat z funkcí jejich členy a předsedy (Kopecký, 2017, s. 232-235).

Starosta reprezentuje obec navenek, do funkce je zvolen zastupitelstvem obce a musí být občanem České republiky. Mezi povinnosti starosty patří např. odpovědnost za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce, zaopatřuje bezpečnost občanů a veřejný pořádek, v těchto věcech může požádat o spolupráci policii České republiky, zajišťuje informovanost veřejnosti o činnosti obce, plní další úkoly stanovené zákonem a dalšími zvláštními předpisy. Je zastupován místostarostou.

Obecní úřad se skládá ze starosty, místostarosty, tajemníka a zaměstnanců obce, které řadíme do správy obecního úřadu. U obce samostatné působnosti musí obecní úřad jednat v souladu s rozhodnutím rady a zastupitelstva obce. U obcí s pověřeným obecním úřadem a obce s přenesenou působností se považuje za nejdůležitější článek tajemník, který jedná a plní úkoly v zájmu obce (Hendrych, 2016, s. 158-159).

Výbory jsou zřizovány zastupitelstvem obce. Vždy musí obecní zastupitelstvo vytvořit finanční a kontrolní výbor. Úkoly jim plynou od zastupitelstva, kterému se také zodpovídají. Počet členů musí být vždy lichý. Finanční a kontrolní výbory musí být nejméně tříčlenné, jejichž členy nesmí být starosta, místostarosta, tajemník ani osoby pracující s rozpočtovými a účetními pracemi výboru.

Finanční výbor vykonává revize hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce, a dalšími úkoly plynoucími od zastupitelstva obce.

Kontrolní výbor reviduje plnění usnesení zastupitelstva a rady obce, na úseku samostatné působnosti obecního úřadu a u ostatních výborů reviduje dodržování právních předpisů (Zákon č. 128/2000 Sb., § 117 - § 119).

Komise jsou poradními a iniciativními orgány rady obce, v rozsahu samostatné působnosti obce předkládají návrhy a náměty. V rámci přenesené působnosti jsou odpovědní starostovi (Hendrych, 2016, s. 160).

1.2.4 Postavení a funkce obce

Obec vykonává funkce vymezené zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení). Jako dvě základní funkce obcí jsou uváděny tyto funkce:

- vlastní samosprávná funkce, tzv. samostatná působnost,
- přenesená funkce, tzv. přenesená působnost.

Samostatnou působností se rozumí samostatné rozhodování v záležitostech, které obci ze zákona spadají do jejích pravomocí a jsou v zájmu obce a občanů, jde zejména o pravomoci obecního zastupitelstva a rady obce. Obec má dále za úkol zabývat se místními předpoklady a zvyky, vytvářet přijatelné podmínky pro další rozvoj obce a uspokojování potřeb svých občanů. (Zákon č. 128/2000 Sb., § 35).

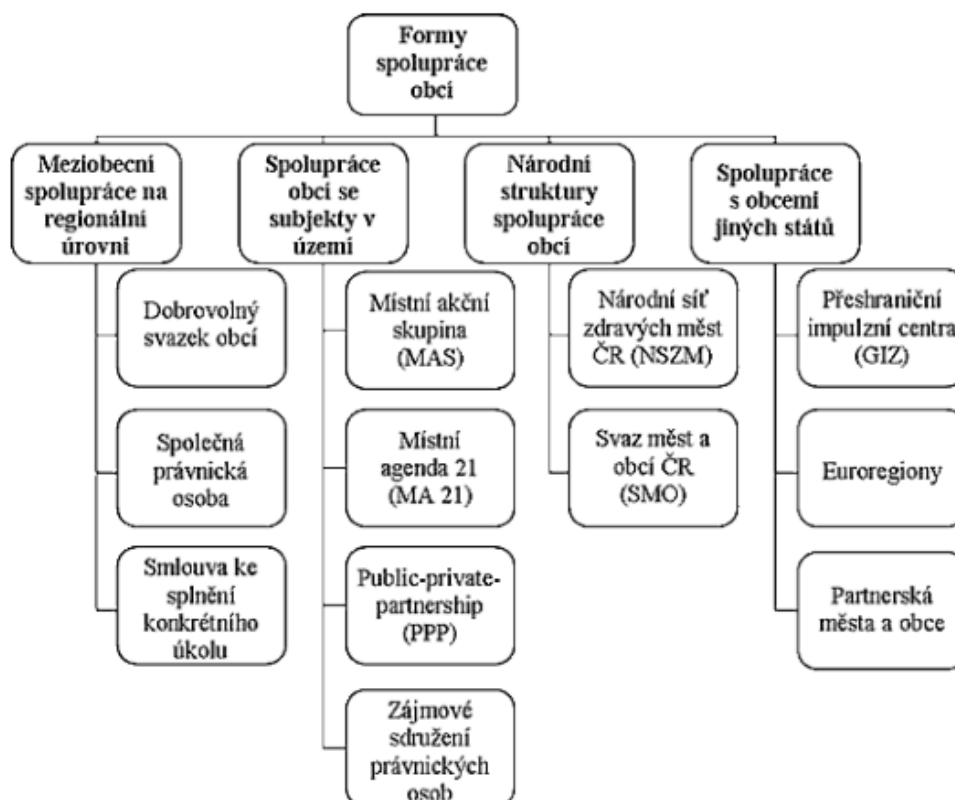
Přenesená působnost výkonných orgánů obce a jejich výkon je podřízen a kontrolován orgány státní správy, v některých sférách i krajskými úřady. V rámci této činnosti obec plní úkoly veřejné správy, zajišťuje tedy veřejné statky pro občany své obce, ale i pro okolní obce, jde převážně o statky nadlokálního významu (Zákon č. 128/2000 Sb., § 61-63).

1.2.5 Spolupráce obcí

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích díl 3 § 46-50, také dovoluje spolupráci mezi obcemi na základě uzavřené písemné smlouvy. Svazek vzniká zápisem do rejstříku svazků obcí. Smlouvu může uzavírat s jinými obcemi, z konkrétního důvodu, a to buď na dobu určitou, nebo neurčitou.

Nejčastější spoluprací mezi obcemi bývá zakládání dobrovolných svazků obcí nebo vstup do již existujících svazků. Základní listinou je zakladatelská smlouva všech zakládajících obcí, u které nesmí chybět dohodnuté stanovy daného svazku obcí. Stanovy musí obsahovat jména a sídla členů, předmět činnosti, orgány svazku a jejich pravomoc, majetek jednotlivých členů, který do svazku vložily, zdroje příjmů a rozdělení zisku, případně uhrazení ztráty. Svazky musí vždy vzniknout na konkrétní účel, kterým může být například součinnost v oblasti zdravotnictví, školství, sociální péči, kultuře, údržbě komunikací, účast na veřejném pořádku a další.

Obr. 1: Členění způsobu a forem spolupráce obcí

Zdroj: Peková (2011, s. 360)

1.2.6 Efektivní řízení obce

Obr. 2: Hlavní oblasti efektivního řízení obce

Zdroj: Pavlík a kolektiv (2014, s. 21)

Pavlík a kol. (2014, s. 21-78) pro efektivní řízení obce je důležité zejména plán řízení, procesní řízení, kladný vztah obce k občanům a intelligence obce – viz. text níže.

Hlavním prvkem veřejných služeb se stává provedení vize a strategie města či obce. Podstatným plánem řízení obce je Strategický plán rozvoje, na jehož sestavení se podílí samotný úřad a samospráva obce, města. Strategický plán rozvoje by měl jasně vytyčit svoji vizi a jasnou strategii, jak dosáhnout předpokládaného cíle. Tento plán by měl být přiměřený, účelný, efektivní, sledující změny a udržitelný.

Jedním ze stylů řízení jakékoliv organizace je procesní řízení v našem případě procesní řízení úřadu. Toto řízení obsahuje tři základní oblasti: znalost procesů, verifikaci činností pro změnu vstupů na výstupy a monitorování, měření a zlepšování procesu. Aby řízení mohlo správně fungovat, je zapotřebí důslednost a podpora vedením společnosti. Procesní řízení má množství různých cílů, ke kterým řadíme například zvýšená efektivnost procesů nebo zvýšení motivace a práce schopnosti svých zaměstnanců. Do této oblasti řadíme řízení lidských zdrojů, financí, zákazníků.

Proto, aby obec, fungovala je důležitý kladný vztah ke svému okolí. Je třeba znát své občany, vědět, jak se chovají v různých situacích, včas je informovat o věcech a rozhodnutích týkajících se města, obce. Být občanům nápomocni v těžkých chvílích, jako je například nezaměstnanost. I občané by se měli chovat vstřícně k samotnému městu, obci, být sounáležití a mít osobní odpovědnost.

Cílem inteligence města je být něčeho schopni, například učit se novým věcem, dosáhnout plánovaného cíle, schopnost vlastní reprodukce. Zkrátka umět udělat z jednotlivých částí řízení jeden kompaktní celek.

1.2.7 Finanční hospodaření obce

Ačkoliv je obec dle zákona o obcích nezávislý subjekt, přesto je její hospodaření, postavení i funkce ovlivňováno státem, dle příslušné legislativy. Je ovlivňována prostřednictvím fiskálních pravidel, mezi která řadíme např. transparentní účetnictví, sestavování rozpočtové prognózy a řízení hospodaření dle rozpočtu a další.

Peková (2011, s. 207-211) popisuje principy finančního systému, mezi které patří:

- nejdůležitějším finančním plánem je roční rozpočet, veškeré hospodaření obce by se jím mělo řídit,
- nevytvářet nadměrný počet mimorozpočtových fondů, aby nedocházelo k účelově vázaným fondům,
- rozpočtové omezení nenávratných příjmů,
- veřejné finance by měly společně s finančním systémem tvořit celek,
- moci se samostatně rozhodovat, avšak umět za tyto rozhodnutí brát odpovědnost a důsledky za případná špatná rozhodnutí, za správné plnění funkcí a správné nakládání se svým majetkem,

- určitá míra finanční nezávislosti na státu,
- přerozdělovací slušnost a spravedlnost na kterou úzce navazuje princip solidarity mezi chudšími a bohatšími regiony,
- průhlednost finančního systému čili občané by měli mít tu možnost nahlédnout nebo zkontrolovat finanční toky, například by se měli zajímat o uživatelské poplatky, transfery, zkrátka efektivní využívání finančních zdrojů,
- publicitou informací je myšleno pravidelné a reálné informování občanů o hospodaření obce. Tyto informace by měly být ze zákona veřejně přístupné,
- v delším časovém horizontu musí mít municipality stabilitu hospodaření, počet mimorozpočtových fondů a stabilní pravidla hospodaření,
- se všemi prostředky rozpočtu by mělo být nakládáno hospodárně, efektivně, zvýší se tím ekonomický potenciál inkriminovaného území,
- administrativní nenáročnost finančního systému se rozumí snižování nákladů na jeho chod. Měly by se snižovat náklady hlavně na výběr a správu příjmů rozpočtu včetně daní. Systém by měl fungovat jednoduše, ale neměl by se dát obejít,
- v neposlední řadě nesmí chybět ani kontrola státem.

1.2.8 Příjmy a výdaje obce

Zákon č. 250/2000 Sb., § 7 a § 9 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů popisuje položky, které tvoří hlavní příjmy a výdaje obcí. Do příjmů jsou zařazeny například dotace od kraje či státu, příjmy z místních poplatků, příjmy z vlastního majetku, přijaté dary a další. Z výdajů to pak jsou například výdaje ze splnění povinností uložených zákonem, za úroky z půjček a úvěrů, spojené s výkonem státní správy a další.

1.2.9 Rozpočet obce

Dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, je nejdůležitějším prvkem finančního hospodaření municipalit roční rozpočet, který je sestavován na základě rozpočtových výhledů.

Rozpočtový výhled slouží jako nápomocný prvek pro finanční plánování. Sestavuje se na období 2 až 5 let, na jehož základě se následně sestavují rozpočty jednotlivých let.

Veškeré financování samosprávných celků je řízeno na základě finančního plánu neboli rozpočtu. Rozpočet se zpravidla sestavuje na jeden rok, shodný s kalendářním rokem, jedná se o shrnutí plánovaných příjmů a výdajů dalšího roku (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 13).

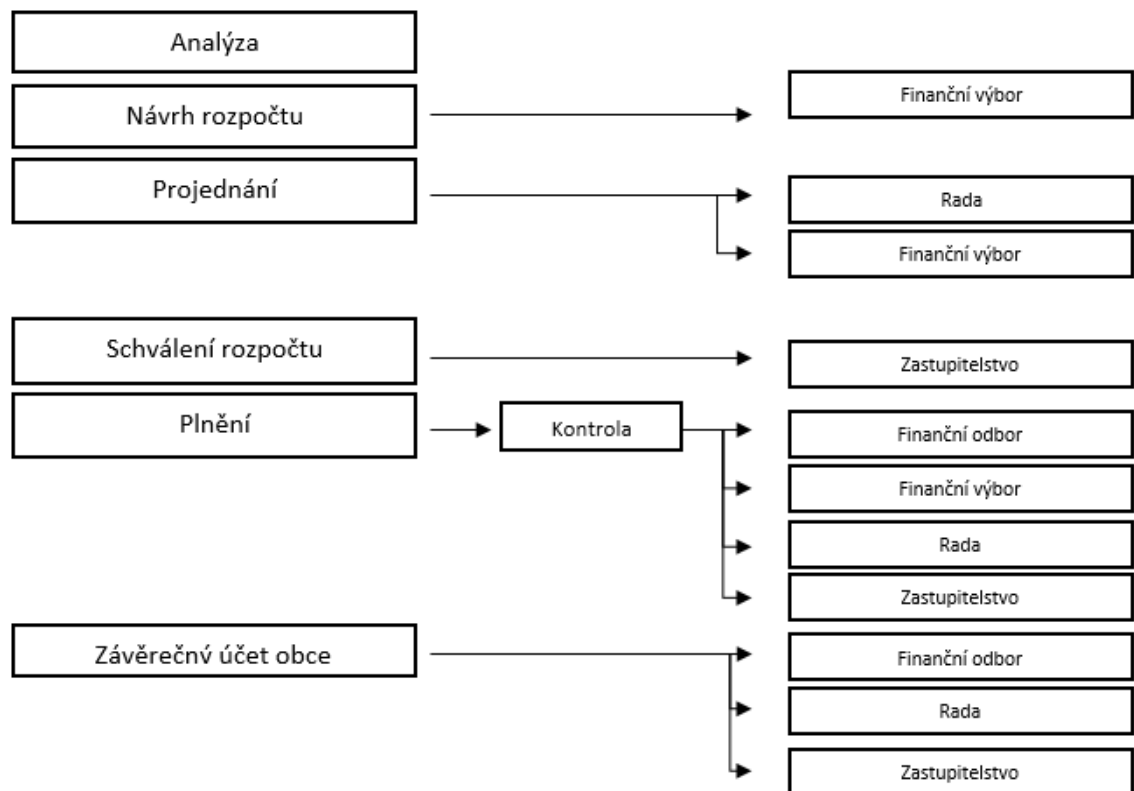
Rozpočet lze sestavovat různými způsoby a postupy. Jedním z nich je přírůstkový způsob. Jehož úkolem je odhadnout a stanovit meziroční změny, které jsou následně zohledněny v aktuálním rozpočtu, a považuje se za náčrt nového rozpočtu. Dále lze mluvit o fixně limitovaném rozpočtu, používán je hlavně vládou, která jím řídí ministerstva a ovlivňuje dotace směřované municipalitám. Všeobecně můžeme říci, že tento způsob zvyšuje efektivnost. Dále můžeme využít přístup nulové základny, performance budgeting, metodu programového rozpočtování a komunitní či genderové rozpočtování (Provazníková, 2015, s. 59-67).

Obce mohou také zakládat peněžní fondy, které bývají tvořeny zejména z přebytku hospodaření z minulých let, příjmů běžného roku, které nejsou dále jinak využívány nebo z převodu prostředků z rozpočtu během roku do účelových fondů (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 13).

Podle Provazníkové (2015, s. 70) celý rozpočtový proces ve většině případů trvá 1,5 až 2 roky a je rozdělen do několika etap:

- analýza minulého rozpočtového období a stanovení priorit pro nový rok,
- sestavení návrhu rozpočtu,
- jeho projednání a schválení,
- následná kontrola plnění rozpočtu,
- souhrn o skutečném plnění rozpočtu – sestavení závěrečného účtu,
- kontrola,
- aktualizování programu rozvoje a rozpočtového výhledu.

Obr 3: Fáze rozpočtového procesu

Zdroj: Provaníková (2015, s. 72), vlastní zpracování

Rozpočet má také své funkce, které plní. Jedná se o alokační, redistribuční a stabilizační funkci. Alokační funkce řídí finanční prostředky územních samosprávných celků, zajišťuje veřejné statky a jejich potřeby. Redistribuční rozděluje finanční prostředky regionů mezi jednotlivé obce a napomáhá tak v jejich rozvoji, jak ekonomickém, tak sociálním. Stabilizační zvyšuje potenciál daného území a ovlivňuje kvalitu života (Vojtíšková, 2019, s. 24).

1.2.10 Struktura rozpočtu

Každý rozpočet musí mít nějakou strukturu, kterou se řídí. U obcí je nejčastěji sestavován běžný rozpočet a kapitálový rozpočet.

Běžný obsahuje bilanci příjmů a výdajů, se kterými musíme počítat každoročně (opakují se), mluvíme o tzv. běžných příjmech a výdajích (Provaníková, 2015, s. 67).

Tab. 1: Schéma běžného rozpočtu

Příjmy	Výdaje
a) Daňové	
Svěřené daně	Všeobecné veřejné služby
Sdílené daně	Veřejný pořádek (policie, hasiči)
Místní poplatky	Vzdělání
Správní poplatky	Péče o zdraví (veř. Zdravotnictví)
b) Nedaňové	Bydlení
Uživatelské poplatky za služby	Komunální služby
Příjmy z pronájmu majetku	Na podnikání
Příjmy od vlastních NO	Ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty)
Zisk z podnikání	
Ostatní	Placené úroky
c) Přijaté transfery	Běžné dotace jiným rozpočtům
Běžné dotace za SR	
Běžné dotace ze státních fondů	
Od územních rozpočtů	
Ostatní běžné příjmy (dary)	
Saldo - přebytek	Saldo - schodek

Zdroj: (Černohorský a Teplý, 2011, s. 289), vlastní zpracování

V kapitálovém rozpočtu se uvádějí příjmy a výdaje, s kterými úplně nepočítáme, pravidelně se neopakují, často bývají jen jednorázové (Provazníková, 2015, s. 68).

Tab. 2: Schéma kapitálového rozpočtu

Příjmy	Výdaje
Z prodeje majetku	Na investice
Kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy	Kapitálové dotace jiným rozpočtům
Příjmy z půjček	Na nákup obligací
Příjmy z emise vlastních obligací	Poskytování střednědobé a dlouhodobé půjčky
Přebytek běžného rozpočtu	Splátky dříve přijatých půjček
Dary na investice apod.	Krytí deficitu běžného rozpočtu

Zdroj: (Černožský a Teplý, 2011, s. 289), vlastní zpracování

1.2.11 Spolupráce obce a kraje

Obec není krajem nijak přímo ovlivňována, ale i přesto by měl být kladen důraz na jejich spolupráci v rámci poskytování veřejných statků občanům, které jsou zabezpečovány hromadně jak obcemi, tak i kraji. Tato kooperace je důležitá z hlediska veřejného sektoru a rostoucí efektivity při využití finančních prostředků. Spolupráce mezi obcí a krajem může být též ošetřena smluvně (Peková, 2011, s. 374-375).

Obce mají právo požádat o kontrolu, přezkoumání svého finančního hospodaření krajský úřad. Krajský úřad obci předloží časový plán přezkoumání. Podle plánu se uskutečňují dvě kontroly, první dílčí kontrola se provádí do konce kalendářního roku za uplynulou část roku, druhá kontrola je zpravidla prováděna po skončení kalendářního roku, přezkoumává se zbylá část roku. V případě, že přezkoumání obce neprovádí příslušný krajský úřad, musí přezkoumání provést auditor, s kterým obec uzavře smlouvu. Starosta obce je povinen požádat příslušný krajský úřad o provedení přezkoumání nebo ho včas informovat o přezkoumání auditorem (Zákon č. 420/2004 Sb.).

2 Vymezení pojmů finanční kontroly

V kapitole 2 jsou představena teoretická východiska k problematice finanční kontroly.

2.1 Kontrola

Zákon č. 255/2012 Sb. stanovuje, jak si prověřovaná, kontrolovaná osoba plní své povinnosti, které jí vyplývají ze své činnosti a právních předpisů. Předmětem kontroly je tedy provoz kontrolované osoby nebo orgánu a výsledné zhodnocení provozu, zda probíhá ve shodě se stanovenými pravidly.

Různí autoři si pojem kontrola vykládají různými způsoby. Například „*K. Engliš kontrolu definuje jako hodnocení určitého hospodářského aktu nebo jejich komplexu podle určité normy nebo podle určitého účelu. J. Drachovský pod pojmem kontrola zahrnuje veškeré kautely a úřední jednání, jimiž má být zabezpečeno správné a účelné nakládání se státním majetkem a řádné a účelné hospodaření*“ (Vondráčková, 2015, s. 62).

Kontrolu také můžeme chápat jako jednu ze základních rolí každého manažera. Je pro něj nezbytnou zpětnou vazbou, může tedy kontrolovat plány, strategii firmy, ale i využívání dostupných zdrojů. Dále to může být i řízení výroby a kvality výrobků a čerpání peněžních prostředků (Management Mania, 2018).

Kontrolní orgán při kontrole postupuje tak, aby nevznikaly zbytečné náklady dotčeným osobám i samotným kontrolním orgánům. Kontrola bývá zpravidla prováděna v sídle provozu kontrolované osoby nebo v jejích dalších provozovnách. Avšak může být prováděna v budově kontrolních orgánů na základě vyžádaných dokumentů od kontrolovaných osob (Vedral, 2015, s. 41-43)

2.1.1 Výskyt pojmu kontrola v právních předpisech

Pojem kontrole se objevuje v mnoha právních předpisech. Kontroly probíhají například v kontextu s Českou obchodní inspekcí, dle soudního rozhodnutí, uskutečňované finančním úřadem, nařízením soudu, se zákonem o finanční kontrole. Dále můžeme mluvit o kontrole celní, devizové, živnostenské, cenové, nařízené nejvyšším státním zástupcem, České národní banky dle zákona o spořeních a další (Vondráčková, 2015, s. 61).

2.1.2 Pojem kontrola v teorii

V teorii mluvíme o kontrole v několika pojetích, a to v informačním, regulačním, institucionálním, represivním, motivačním a výchovném. Informační přístup nebo také identifikační, zjišťujeme skutečnosti jedince, hodnotíme jeho chování. Je porovnáván stav skutečný se stavem plánovaným, případně se identifikují odchylky a důvod jejich vzniku. Pokud k tomuto přístupu přidáme proces odstraňování identifikovaných odchylek, již mluvíme o regulačním přístupu. Institucionální přístup je založen na specializovaných útvarech a institucích, které mají za úkol kontrolu v konkrétní oblasti. Definuje tedy, které instituce, co kontrolují. Represivní přístup zahrnuje jak informační, tak i regulační přístup plus k tomu přidává represivní nástroje k nápravě a potrestání v případě deliktu. Kontrola by měla klást důraz i na pozitiva zjištěná u daných subjektů a zohledňovat dobré výsledky a úspěchy, umět pochválit, v tomto případě mluvíme o motivačním přístupu. Výchovný přístup není charakterizován jen jako určitý způsob kárání, ale měl by být i nápomocný ve smyslu poradenství a konzultací pro potřebné (Vondráčková, 2015, s. 69-70).

2.1.3 Kontrole předchází

Před samotnou kontrolou přichází prostor pro získání dokladů, které kontrolnímu orgánu řeknou, zda kontrolu provést či nikoli. Pokud kontrola proběhne, tyto dokumenty slouží jako podklady v průběhu kontroly (Zákon č. 255/2012 Sb., §3).

2.1.4 Průběh kontroly

Každá kontrola, aby probíhala správně, by měla být řízena příslušnými poslopnými kroky, jen tak můžeme dojít do zdárného konce. Skládá se z těchto kroků: pověření ke kontrole, zahájení kontroly, přizvání dalších osob, vstup na pozemky, do staveb a jiných prostor kontroly, sdělení povinností a práv kontrolujícího, sdělení práv a povinností kontrolované osoby, odběr vzorků kontroly, předložení protokolu o kontrole, prostor pro případné námítky, vyřizování námitek, identifikace přestupků a správních deliktů, společná ustanovení, ukončení kontroly.

Pověření ke kontrole mají osoby, které k výkonu práce dostali pověření od kontrolního orgánu, mluvíme o tzv. oprávněných úředních osobách. Tyto osoby se mohou prokázat průkazem o pověření nebo písemným pověřením ke kontrole za kontrolní orgán.

Kontrola bývá z pravidla zahájena kontrolním orgánem, vždy z úřední moci. Kontrola je zahájena již předložením pověření ke kontrole kontrolované osobě.

Kontrolující má právo vstupovat na pozemky, do staveb a jiných prostor, s výjimkou obydlí ve vlastnictví kontrolované osoby, v průběhu celé kontroly.

Dále má kontrolující ze své moci právo žádat prokázání totožnosti kontrolovaných osob. Může provádět sledování, měření, zkoušky vzorků, pořizovat obrazové nebo zvukové stopy a další.

Do povinností kontrolujícího zahrnujeme: zjištění stavu kontrolované věci, zajištění poznatků z kontroly, umožnit kontrolované osobě účastnit se, vyhotovit závěreční protokol a další.

Naopak kontrolovaná osoba musí zaručit přijatelné podmínky kontrolnímu orgánu k provedení kontroly a poskytovat mu potřebné informace ke zdárně provedené kontrole.

Kontrolovaná osoba může vznést námitky na zjištěný stav kontroly proti kontrolnímu orgánu. Tyto námitky se podávají písemně. Po vyřízení námitek nebo v případě, že žádné námitky nebyly shledány, může být kontrola zdárně ukončena (Vedral, 2015, s. 53-197).

2.1.5 Členění kontroly

Kontrola je zpravidla členěna do skupin podle různých hledisek, jako je například členění dle subjektu, který kontrolu vykonává, působení kontroly, systému kontroly, časového hlediska, formy na kontrolu, území na kontrolu, postupů na kontrolu a další (Vondráčková, 2015, s. 71-73).

2.1.6 Klasifikace kontroly veřejné správy

Kontrolu ve veřejné správě můžeme členit ze dvou hledisek, a to z hlediska typu a času.

Typově rozčleňujeme na kontrolu shody a kontrolu dosažených výkonů. Shoda porovnává stávající stav s požadavky a dodržování právních předpisů. Lze dále členit na kontrolu finanční a legislativní. Finanční kontrola jedná v zájmu zabránění ztrát či nelegálnímu rozkrádání majetku a také poskytování informací o hospodaření managementu příslušné organizace. Z hlediska výkonnosti je cílem zjistit, zda

vykonávané činnosti jsou logické a přináší nám peněžitou hodnotu, kterou lze zjistit pomocí ukazatele zisku.

Nemec (2010, s. 25-43) dle času dělí kontrolu na předběžnou, průběžnou, následnou a závěrečnou.

- předběžná probíhá ještě před zahájením dané aktivity. Zjišťuje, zda jsou stanovené cíle smysluplné a obsahují všechny potřebné náležitosti. Jejím předmětem jsou audity výkonu ex ante, rozpočty, účty, dokumentace. Může mít podobu formální, obsahové a interní kontroly,
- průběžná monitoruje v čase (průběžně) dosahování stanovených cílů. Za průběžnou kontrolu zodpovídá vedoucí pracovník, který má právo pověřit ke kontrole své podřízené, avšak si ji může vyžádat i externě. Z hlediska zaměření rozlišujeme obsahovou a formální průběžnou kontrolu a dle institucionálního provedení na interní a externí. Pro nás je klíčová obsahová kontrola, pomocí ní srovnáváme reálné výsledky s plánovanými, schválenými a v případě odchylky tak můžeme včas reagovat. Průběžná formální kontrola monitoruje, zda je při dosažení cíle například dbáno na soulad účetnictví a příslušné dokumentace k němu,
- následná neboli ex post je úzce spojena s výstupy průběžné kontroly, proto ji rozdělujeme stejně jako průběžnou na obsahovou, formální a interní, externí. Můžeme ji provádět ve dvou stupních. Prvním je prověření nápravy nedostatků zjištěných průběžnou kontrolou, druhý stupeň bývá často označován jako nadstavbový, zpravidla se jedná o další průběžnou kontrolu, kterou vykonávají osoby příslušné následné kontrole,
- závěrečná má za cíl zhodnocení obsahových a formálních realizovaných výsledků se skutečně zamýšlenými původními cíli.

2.1.7 Speciální typy kontrol

Jedním ze zvláštních typů kontrol je často uváděn audit. Jehož výkon má ověřit správné a pravdivé fungování účetních jednotek. Audit je prováděn osobou nazývanou auditor.

V České republice se pojem audit a jeho výkon začíná objevovat po roce 1989. Cílem auditu je poradit a napomoci účetním jednotkám a zároveň zamezit chybám.

Audit dělíme na interní a externí. Externí je prováděn nezávislými osobami účetních jednotek. Interní vykonávají interní zaměstnanci či skupiny zaměstnanců účetních jednotek (Vondráčková, 2015, s. 73-75).

2.2 Finanční kontrola

Dle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) jsou všichni správci kapitol zodpovědní za správu a nakládání s finančními prostředky ze státního rozpočtu a jinými peněžními prostředky získanými od státu pro své části. Kontrolu nad nakládáním s finančními prostředky státního rozpočtu zprostředkovává ministerstvo, finanční úřady, správci kapitol a kraje. Správci kapitol dbají na to, aby své výdaje vedli co nejehospodárněji, nejefektivněji a nejúčelněji.

Zákon č. 320/2001 Sb., § 1 o finanční kontrole říká, v jakém rozsahu působí finanční kontrola v orgánech veřejné správy, mezi žadateli o finanční podporu a uvnitř orgánů veřejné správy.

Finanční kontrola je tvořena systémem kontroly vykonávané kontrolními orgány, vykonávané podle mezinárodních smluv a vnitřním kontrolním systémem v orgánech veřejné správy. Finanční kontrolu lze chápat také, jako kontrolu řídicí a interní audit v pravomoci vedoucích orgánů veřejné správy (Vondráčková, 2015, s. 79).

2.2.1 Cíle finanční kontroly

Finanční kontrola má své hlavní cíle, do kterých patří kontrola dodržování právních předpisů při hospodaření s finančními prostředky k docílení stanovených úkolů, zamezení s nakládáním finančních prostředků neúčelně, neefektivně a nehospodárně, kontrola nad dostatečným a včasným informováním všech potřebných orgánů o hospodaření s finančními prostředky a jiných operací s nimi spojenými včetně účetnictví (zákon č. 320/2012 Sb., § 4).

2.2.2 Metody a postupy

K provedení finanční kontroly je třeba si definovat metody a postupy, podle kterých se budeme při výkonu řídit.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole § 6 do metod řadí:

- porovnání dokumentace se skutečným nakládáním s veřejnými prostředky,
- dohled nad korektností a dodržováním postupů při nakládání s veřejnými financemi,
- ověřování realit spojených s operacemi veřejných financí,
- provádění kontrolních výpočtů,
- v neposlední řadě rozbor správnosti propojenosti výkazů a příslušných informačních systémů.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole § 6 člení kontrolní postupy na:

- schvalovací, které mají za úkol v případě nedostatků v podkladech, na ně upozornit a nespustit operace s nimi spojené, dokud nebudou odstraněny,
- operační, soustřeďují se na úplný a správný průběh operací až do jejich zdárného konce, zahrnují i kontrolu dokumentace a sestavení účetních a dalších výkazů,
- hodnotící se zabývají posuzováním informací o provedených operacích ve výkazech a dalších systémech, které dále porovnávají dle povoleného rozpočtu a celkově je hodnotí,
- revizní prověřují správnost výkonu daných operací.

2.2.3 Podoblasti finanční kontroly

Hendrych (2016, s. 372-373) ve své knize definuje jednotlivé podoblasti finanční kontroly, které rozděluje na veřejnosprávní finanční kontrolu, řídicí finanční kontrolu, interní audit a finanční kontrolu zahraničních prostředků.

Veřejnosprávní finanční kontrolu provádí Ministerstvo financí, které je správní orgán pro finanční kontrolu. Rozlišujeme předběžnou, průběžnou a následnou kontrolu. U tohoto typu finanční kontroly se musejí dodržovat specifická pravidla.

Řídicí finanční kontrola je vykonávána vedoucími orgány nebo vedoucími pracovníky, do jejichž náplně práce se zařazuje správa rozpočtu, vedení účetnictví. Též se rozděluje na předběžnou, průběžnou a následnou.

Interní audit je označován jako jedna z částí vnitřního kontrolního systému. Je vykonáván nezaujatými osobami, výsledkem má být objektivní hodnocení finanční kontroly a veškerých operací spojených s majetkem a financemi.

Finanční kontrola zahraničních prostředků je řízena mezinárodními smlouvami a je prováděna mezinárodními organizacemi.

3 Obec Zaječov – analýza finančního hospodaření a procesu finanční kontroly

Pro praktickou část bakalářské práce byla zvolena obec Zaječov. V kapitole 3 je uvedena obec představena, provedena analýza jejího finančního hospodaření a analyzován proces finanční kontroly v dané obci.

3.1 Představení a historie obce Zaječov

Obec Zaječov najdeme v okrese Beroun ve Středočeském kraji, na okraji Chráněné krajinné oblasti Brdy, 458 metrů nad mořem s rozlohou 22,25 kilometrů čtverečních. K roku 2019 čítá téměř 1500 obyvatel. Součástí obce Zaječov jsou i části Nová Ves a Kvaň, které původně vznikaly jako osady a byly k Zaječovu později připojené. V obci se nachází i několik oblastí, které mají své názvy: např. Cihelna, Hamburk, Statky, Nová Silnice a další.

Obr. 4: Znak obce Zaječov

Zdroj: Obec Zaječov, 2020

Obr. 5: Mapa s umístěním obce

Zdroj: Obec Zaječov, 2020

3.1.1 Historie

První písemné zmínky o dějinách obce spadají do roku 1578. Její název Zaječov je úzce spjat s místním klášteřem Svatá Dobrotivá, jehož zakladatelem byl Oldřich Zajíc z Valdeka, proto název Zaječov. Samotný název byl poprvé použit právě v roce 1578, předtím se osada jmenovala Ostrov, podle ostrova, na kterém byl klášter vystavěn. V roce 1676 byla k obci připojena osada Nová Ves a o něco později i osada Kvaň, přesný datum jejího připojení neznáme. V jiných písemných zmínkách se můžeme dočíst o tom, že až do roku 1960 nesl Zaječov název Svatá Dobrotivá, který byl uváděn i na poštovních razítkách a v mapách.

V nedalekých brdských lesích najdeme hrad Valdek, který sloužil jako obydlí zakladatelů Svaté Dobrotivé.

Je velmi pravděpodobné, že se na území Zaječova dolovala ruda, z které místní lid vyráběl železo. Tato výroba byla jednou z hlavních obživ místního obyvatelstva. Doposud jsou v okolí vesnice k vidění odvaly po této těžbě. Po těžbě rudy, se jako dalším zdrojem obživy až do konce 19. století ukázala manufakturní výroba hřebíků a cvočků.

V roce 1942 začala v obci probíhat tzv. elektrizace neboli zavádění elektrického proudu. Dalším krokem bylo zavedení rozhlasu, občané se prvního hlášení dočkali v roce 1949. Obec se dokonce dočkala i prvního obecního telefonu, a to v létě 1950, stačilo vybudovat telefonní sloupy a mohlo se telefonovat.

Můžeme zde také nalézt vzpomínku na první světovou válku, a to hned na dvou místech. Ve čtvrti Nová Ves a Kozojedy jsou vystavěné pomníky na památku padlých vojáků a občanů za války, oba pomníky čítají okolo 51 jmen.

3.1.2 Současnost

V současné době má obec Zaječov 1422 obyvatel, s průměrným věkem 42,72 let. Organizací zřizovanou obcí je místní Základní škola a mateřská škola Zaječov a SDH Zaječov. V loňském roce základní školu navštěvovalo v 9 třídách a jedné speciální třídě okolo 160 dětí. Děti nejsou jen místní, dojíždějí sem i děti z blízkého okolí, jako jsou například obec Olešná, odkud jich přichází nejvíce, dále pak Těně, Jivina a další. Obec také provozuje kino. Promítá projekce pro místní školu, přes léto i pro veřejnost. Kino je možné využít k přednáškám či projekcím, často se zde koná promítání fotografií

z cest českých cestovatelů z celého světa. I čtenáři mají o zábavu postaráno, mohou navštěvovat místní knihovnu. Přímou v budově obecního úřadu také nalezneme dětskou ordinaci pro děti a dorost, funguje jedenkrát týdně v odpoledních hodinách. Pro místní maminky je to velice výhodné.

Tab. 3: Počet obyvatel obce

<i>Kategorie</i>	<i>Počet</i>
<i>Dospělí</i>	1171
<i>Dospělí – muži</i>	575
<i>Dospělí – ženy</i>	596
<i>Děti (15-18 let)</i>	22
<i>Děti (15-18 let) – chlapci</i>	10
<i>Děti (15-18 let) – dívky</i>	12
<i>Děti (do 15 let)</i>	229
<i>Děti (do 15 let) – chlapci</i>	122
<i>Děti (do 15 let) – dívky</i>	107
<i>Děti (6-7 let)</i>	22
<i>Děti (do 3 let)</i>	63
<i>Počet celkem</i>	1422

Zdroj: Obec Zaječov 2020, vlastní zpracování

Dále je obec vlastníkem Lidového domu, který je možné pronajmout pro pořádání oslav a dalších společenských akcí. Samotná obec v tomto zařízení provozuje všechny kulturní a společenské akce konané obecním úřadem. Prostory sálu lidového domu využívá i zdejší základní a mateřská škola jako tělocvičnu.

V obci se nachází také pošta, hřbitov, moštárna ovoce, prodejna společnosti COOP a pohostinství.

Obec je členem Dobrovolného svazku obcí k veřejné hromadné dopravě. Slouží k ujednávání spojů veřejné hromadné dopravy na území Hořovicka. Členství nechybí

ani v mikroregionu Hořovicko, což je svazek obcí založený účelově, jedná v zájmu rozvoje všech členských obcí.

V Zaječově realizuje svoji činnost několik spolků, organizací a sdružení, kterými jsou Sbor dobrovolných hasičů, Tělovýchovná jednota, Český svaz chovatelů, Šikulky, Spolek Zděná 2012, Regionart, rybáři Zaječov a Nohejbalový klub Zaječov.

Skupina šikulky provozuje svoji činnost více než 8 let, jedná se o školní kroužek pro děti. Děti na pravidelných setkáních ručně vyrábějí nejrůznější výrobky nejen z papíru, své výtvary každoročně vystavují na výstavách s názvem „Šikovné ručičky“ v místním klášteře.

Svaz chovatelů má v obci dlouholetou tradici, pravidelně pořádá několikrát do roka výstavy králíků, drůbeže a ptactva. Výstavy jsou veřejné, sjíždějí se sem návštěvníci ze širokého okolí.

Spolek Zděná 2012 je neziskovou organizací. Vznikl při příležitosti zabránění demolice, jedné z historických budov obce, postavené v roce 1749, která v minulosti vyhořela. Cílem spolku je budovu zrekonstruovat a přivést ji znovu k životu se záměrem sportovně-společenského využití.

Spolek Regionart realizuje výstavy, koncerty, trhy, televizní dokumenty, knižní publikace a další. Hlavní myšlenku mají v prezentování nápadů a kreativity dětí a mládeže. Největším projektem jsou „Šikovné ručičky“, jedná se o výstavu výrobků nejrůznějších druhů. Poprvé byla výstava realizována v roce 2014, rychle si získala oblíbenost u vystavovatelů i návštěvníků.

Sbor dobrovolných hasičů má v obci Zaječov více jak stoletou tradici. Při obci funguje zásahová jednotka, která v případě potřeby vyjíždí k zásahům. Hlavní činností sboru je práce s mladými hasiči, účastní se soutěží v okrsku a kraji, ne jednou měli nakročeno i do postupu do republikových kol.

I spolek rybářů tu má dlouholetou tradici. Kroužek dětí se věnuje rybolovné technice, trénují přes léto i zimu. Jeden z juniorských závodníků zaječovského oddílu je tak úspěšný, že získal několikrát titul mistra světa ve svých kategoriích.

Česká tábornická unie čítá 75 členů. Jejich hlavní činností je pořádání letních táborů pro děti v blízkém okolí Dolského potoka.

V obci působí také fotbalový klub TJ Zaječov, kde se nacházejí týmy dětí i dospělých. Družstvo dospělých mužů „A týmu“ v loňské sezoně dokonce obsadilo první místo své hráčské tabulky.

V obci je zastoupeno i zemědělství, kdy místní zemědělci obhospodařují pozemky a půdu pronajatou od obce Zaječov. Za průmyslem a strojní výrobou občané dojíždějí do okolních obcí, a to do Komárova, Žebráka, Hořovic nebo i do Příbrami. Přímou v obci je k vidění místní kamenolom, kde se těží hornina Diabas. Doba další těžby se předpokládá do roku 2042.

3.1.3 Obecní úřad

Struktura obecního úřadu se skládá ze zastupitelstva, které spravuje dva výbory, výbor kontrolní a finanční. Obecní rady, která zřizuje kulturní komisi. Dále je zde pan starosta a místostarosta. Starostou obce Zaječov je pan Vladimír Havlík, jeho zástupcem je místostarostka paní Irena Nezbedová. Post předsedy finančního výboru vykonává pan Miloš Plešmíd, post předsedkyně kontrolního výboru vykonává paní Bc. Kamila Anýžová. Dalšími zaměstnankyněmi obce jsou paní Jitka Poláková a paní Miroslava Brotánková, které pracují jako účetní a matrikářky.

Obr. 6: aktuální podoba obecního úřadu

Zdroj: Obec Zaječov, 2020

Obr. 7: Klášter Svatá Dobrotivá

Zdroj: Obec Zaječov, 2020

Obr. 8: Obec Zaječov

Zdroj: Obec Zaječov, 2020

Obr. 9: Základní škola

Zdroj: Obec Zaječov, 2020

3.1.4 Strategický plán obce

Obec Zaječov sestavuje a postupně aktualizuje svůj strategický plán rozvoje obce. Aktuální strategický plán je zpracován na období od roku 2017 do roku 2026.

Samotný strategický plán byl sestaven na základě vymezení současného stavu obce. Pro to, aby byly zvolené správné cíle a postupy jejich dosažení, byla vytvořena SWOT analýza obce. U samotných cílů si musíme definovat, kdo ho bude realizovat, jak bude financován, za jak dlouho musí být splněn.

Pomocí strategického plánu by obec chtěla docílit občanské vybavenosti obce, klidného, čistého a bezpečného prostředí. Poskytovat kulturní, společenské a sportovní vybavení pro občany, ale také pro turisty.

Silnými stránkami obce je přijatelná vzdálenost metropole Prahy a Plzně, dostupnost brdských lesů a s tím spojené čisté ovzduší, velká aktivní činnost místních spolků, nízká nezaměstnanost, fungující základní a mateřská škola, přítomnost dětského lékaře a další. Naopak mezi slabé stránky je nutno zařadit nepřítomnost vodovodu a kanalizace po celé obci, průjezd nákladních automobilů obcí k místnímu kamenolomu, nedostatek stavebních pozemků, absence ubytovacího zařízení pro seniory.

Další částí SWOT analýzy jsou příležitosti a ohrožení. Jako své příležitosti obec vidí ve zvýšení cestovního ruchu spojeným s vybudováním chráněné krajinné oblasti Brdy a rozvojem turistických cest, vybudování víceúčelového hřiště ke sportovnímu využití, zřízení prostoru pro odklad bioodpadu. Oproti tomu ohrožení může způsobit prudký nárůst obyvatel, u kterých nedojde k plnému uspokojování jejich potřeb, případný nárůst kriminality, nedostatečná zásoba pitné vody pro celou obec.

Samotný strategický plán rozvoje obce je vytyčen na období 2017–2026. Obec si stanovila několik nejdůležitějších a zároveň nezbytných bodů, které chce v tomto období uskutečnit, aby tak zlepšila svůj rozvoj a postavení. Do realizovaných bodů obec zařadila například:

- udržení a znovu obnova místních tradic a zvyků a tím zvýšit vzájemnou komunikaci občanů,
- zkvalitnění péče o životní prostředí a přílehlou krajinu,
- zvýšení kulturního a sportovního vyžití v obci,
- podporovat základní a mateřskou školu Zaječov v jejím rozvoji,
- zvýšená podpora místních spolků a sdružení v jejich aktivitách
- kladení důrazu a zkvalitnění způsobu života místních obyvatel a další.

K uskutečnění většiny bodů je využita dotace fondů EU, fondů Středočeského kraje a financování z rozpočtu obce. Je zde také počítáno s určitou spoluúčastí při financování z těchto programů.

Součástí plánu rozvoje je příloha s tabulkou, která obsahuje sloupce: Název akce, plánovaná doba realizace, předpokládané náklady, priorita, financování, stav připravenosti.

Do plánované doby realizace se uvádí období, za které by měl být záměr realizován. U priority se uvádí číslo 1, 2 nebo 3, které označuje důležitost. Přičemž 1 znamená, že záměr bude uskutečněn i v případě, že bude muset být celý financován z rozpočtu obce čili bez dotace. U čísla 2 a 3 rozhoduje o uskutečnění zastupitelstvo obce. U druhu financování bývá uveden vlastní zdroj, dotace nebo uskutečnění pouze v případě dosažení dotace. Ve sloupci stav připravenosti se uvádí fáze, ve které se záměr právě nachází.

Za rok 2017-2019 byly realizovány následující záměry: Došlo k posílení zdroje pitné vody, byla dokončena výstavba kanalizace v částech obce Nová Ves a Kout, uskutečnila se rekonstrukce střechy u lidového domu, do ZŠ a MŠ Zaječov bylo implementováno nové vytápění a proběhla celková rekonstrukce tříd, byla realizována výstavba chodníku po cestě ke hřbitovu, hasiči dostali vícemístné zásahové auto. Další záměry jsou ve fázích zahájení, či přípravě. V některých případech se již zhotovuje projekt, některé se již začínají realizovat.

3.1.5 Rozpočet obce

Samotnému rozpočtu předchází střednědobý výhled rozpočtu. Dle zákona 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v platném znění obec Zaječov sestavuje střednědobý výhled na nadcházející dva roky, musí být schválen stejně jako samotný rozpočet. Je sestavován, jak pro samotnou obec, tak i pro ZŠ a MŠ Zaječov, kterou obec zřizuje. V těchto střednědobých výhledech se uvádějí předpokládané příjmy a výdaje spojené s činností a správou obce. Tvorba samotného rozpočtu by se měla řídit právě výhledem.

Rozpočet sestavuje předseda finančního výboru pan Miloš Plešmíd a správce rozpočtu paní Jitka Poláková. Poté tento návrh musí schválit zastupitelstvo obce. Pokud dostanou od zastupitelstva pravomoc, mohou zasahovat do změn rozpočtu rada obce a starosta

obce. Jedná se zejména o výdaje, starosta má možnost upravit rozpočet ve výši do 50 000 korun, rada obce do výše 500 000 korun. Tyto změny musí opět schválit zastupitelstvo obce. I správci rozpočtu uděluje pravomoci zastupitelstvo, ten ale může v rámci zákona výše jednotlivých příjmů a výdajů regulovat dle uvážení. Také hlídá nakládání s rozpočtem např. v tomto smyslu, pokud je vyhrazen rozpočet na výstavbu nového hřiště ve výši 100 000 korun nenechá proplatit příchozí fakturu na 120 000 korun, dokud neschválí navýšení zastupitelstvo obce.

Rozpočet sestavují v průběhu října a listopadu, na posledním zasedání zastupitelstva obce v daném roce bývá zpravidla rozpočet schválen. Převážná většina plánovaných příjmů a výdajů je řízena předcházejícím rokem, výdaje spojené na provoz a správu ZŠ a MŠ Zaječov se uvádějí dle samotného rozpočtu školy.

Jednou ze zajímavých položek výdajů obce považují budget, který obec vyčleňuje na příspěvky do spolků. Obec se snaží vyjít vstříc požadavkům spolků, ale finanční prostředky samozřejmě rozdělují dle uvážení. Pro rok 2020 byl schválený budget pro spolky ve výši 407 000 korun.

3.2 Analýza finančního hospodaření obce

Pod finančním hospodařením obce si lze představit efektivní využívání příjmů rozpočtu, a s nimi spojené uspokojení potřeb občanů. A hospodárné nakládání s výdaji, tak aby bylo možné pokrýt veškeré náklady plynoucí z činnosti a správy obce a samotného obecního úřadu.

V této kapitole je provedena analýza příjmů a výdajů rozpočtu za roky 2017-2019. Je definována skladba příjmů a výdajů obce Zaječov. Ke zpracování této analýzy je využita webová stránka monitor.statnipokladna.cz.

3.2.1 Příjmy obce 2017-2019

Samotné příjmy dále dělíme na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. V následující tabulce můžete vidět rozložení těchto příjmů u obce Zaječov.

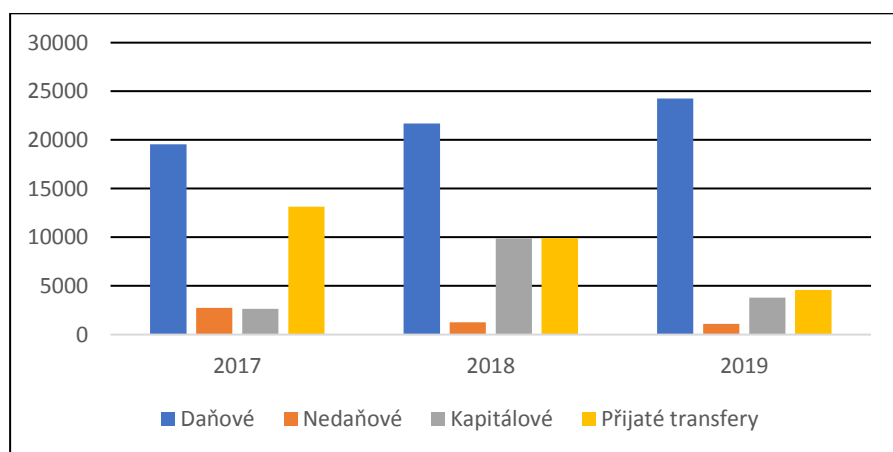
Tab. 4: Celkové příjmy 2017-2019 (v tis. Kč)

Příjmy	Rok		
	2017	2018	2019
Daňové	19 568	21 702	24 269
Nedaňové	2 730	1 254	1 108
Kapitálové	2 631	9 880	3 783
Přijaté transfery	13 152	9 922	4 570
Příjmy celkem	38 082	42 758	33 729

Zdroj: Ministerstvo finanční ČR (2020), vlastní zpracování

V roce 2018 celkové příjmy vzrostly o více než 12 %, tento nárůst lze přiřazovat kapitálovým příjmům, které též vzrostly, a to v důsledku prodeje dlouhodobého majetku konkrétně prodeje parcelních pozemků k dalšímu využití ve vyšší míře než v roce předcházejícím. Naopak oproti roku 2018 v roce 2019 klesly celkové příjmy přes 21 %. Kdy došlo ke snížení kapitálových příjmů z prodeje dlouhodobého majetku, konkrétně pozemků. Obec v současné době nedisponuje dalšími stavebními pozemky, které jsou nyní určeny k prodeji. Došlo ke snížení přijatých investičních transferů přijatých ze státního rozpočtu i rozpočtů krajů, obec nežádala finanční dotace v takové míře, jako v předcházejících letech. Dle strategického plánu je zjištěno, že obec v roce 2019 uskutečnila projektové záměry menších rozsahů a méně finančně náročných.

Obr. 10: Složení celkových příjmů (v tis. Kč)

Zdroj: Ministerstvo finanční ČR (2020), vlastní zpracování

Na obrázku č. 10 je patrné, že hlavním zdrojem všech příjmů jsou příjmy daňové, ve sledovaných letech měly vždy nejvyšší zastoupení. Druhým nejvyšším příjmem jsou přijaté transfery čili získané dotace ze státního rozpočtu nebo od kraje na realizaci jednotlivých bodů strategického plánu rozvoje obce. Naopak nejnižší příjmy plynou z nedaňových příjmů.

3.2.1.1 Daňové příjmy

V letech 2017 a 2018 byl podíl daňových příjmů z celkových příjmů okolo 51 %, v roce 2019 se toto procento vyšplhalo dokonce na výši 71 %. Daňové příjmy se skládají z daně z příjmu fyzických a právnických osob, daně ze zboží a služeb v tuzemsku čili daně z přidané hodnoty, poplatků za životní prostředí, místních poplatků, správních poplatků, daně z hazardních her a daně z nemovitých věcí.

Tab. 5: Rozložení daňových příjmů 2017-2019 (v tis Kč)

Daňové příjmy	Rok		
	2017	2018	2019
DPFO	4 640	5 366	6 072
DPPO	4 225	4 101	5 318
DPH	8 370	10 085	10 605
Odvody a poplatky v oblasti ŽP	90	3	7
Místní poplatky	851	851	1 072
Správní poplatky	27	31	27
Daně a poplatky v oblasti hazardních her	301	209	127
Daň z nemovitosti	1 065	1 056	1 041
Celkem	19 568	21 702	24 269

Zdroj: Ministerstvo finanční ČR (2020), vlastní zpracování

Tabulka č. 5 ukazuje, že v jednotlivých letech se daňové příjmy zvyšovaly. Vzrostly příjmy z DPFO, DPPO, v řádech statisíců i DPH a místní poplatky.

DPFO, DPPO, DPH se řadí do daní sdílených. Jsou tedy sdíleny více rozpočtům, a to státnímu, krajskému a obecnímu, do obecního plyne jen jejich část. Tato část náleží obcím závisí dle zákona 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní na výměře katastrálního území obce, počtu obyvatel, počtu žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí atd.

Daň z nemovitostí je daní svěřenou, to znamená, že její výnos v plné výši plyne do rozpočtu obce, na jehož katastrálním území se nemovitosti řadí. Ve sledovaných letech daň z nemovitostí nepatrně klesala.

Podle čl. 2, odst.1 Obecně závazné vyhlášky obce Zaječov č. 1/2019, o místním poplatku ze psů platí tento poplatek držitel psa, a to příslušné obci dle svého místa přihlášení k trvalému pobytu na území České republiky. Poplatek se platí ze psů starších 3 měsíců, poplatník je povinen nahlásit vznik této povinnosti. Výše poplatku činí 100 Kč za jednoho psa, a i za každého dalšího psa drženého držitelem.

Obecně závazná vyhláška obce Zaječov č. 2/2019 hovoří o místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Jejím předmětem je speciální užívání veřejného prostranství, jako jsou například výkopové práce, vyhrazení parkovacího místa a další. Sazba poplatku se počítá za každý započatý metr čtverečný a den. Dle různého druhu využití veřejného prostranství se liší i sazby.

Dalším místním poplatkem je poplatek z pobytu, který je ošetřen OZV obce Zaječov č. 3/2019. Poplatek se hradí za pobyt trvající maximálně 60 dnů po sobě jdoucích, poplatníkem jsou osoby v dané obci nepřihlášené. Plátcem je osoba poskytující pobyt, tato osoba poplatek vybere a odvede. Výše poplatku činí 10 Kč za každý započatý den, mimo dne počátku pobytu.

OZV obce Zaječov č. 4/2019 mluví o posledním poplatku obce Zaječov, jede o místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Poplatníkem je osoba s trvalým pobytem v obci nebo fyzická osoba v obci vlastní stavbu určenou například k individuální rekreaci. Výše tohoto poplatku činí 700 Kč.

3.2.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy mají v obci Zaječov nejmenší zastoupení v jejích příjmech. Do těchto příjmů řadíme příjmy z vlastní činnosti, z pronájmu majetku, z finančního majetku, ostatní nedaňové příjmy a příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům.

Tab. 6: Rozložení nedaňových nákladů 2017-2019 (v tis. Kč)

Nedaňové příjmy	Rok		
	2017	2018	2019
Příjmy z vlastní činnosti	438	415	395
Příjmy z pronájmu majetku	532	460	361
Výnosy z finančního majetku	2	2	0
Přijaté sankční platby a vratky transferů	0	0	26
Ostatní nedaňové příjmy	1 680	315	237
Příjmy z prodeje využívání výhradních práv k přírodním zdrojům	78	62	88
Celkem	2 730	1 254	1 108

Zdroj: Ministerstvo finanční ČR (2020), vlastní zpracování

Výše nedaňových příjmů v průběhu let klesá, jelikož v nejvyšší míře klesají ostatní nedaňové příjmy. Vysoká částka ostatních nedaňových příjmů v roce 2017, byla zapříčiněna velkým počtem finančních darů od místních obyvatel, za účelem zvelebování veřejného prostranství obce a jejího okolí. Za hlavní nedaňové příjmy obce můžeme pokládat příjmy z vlastní činnosti, prodeje služeb a výrobků a příjmy z pronájmu majetku. Pro rok 2017 jsou významnou položkou ostatní nedaňové příjmy, kdy došlo k velkým finančním darům.

3.2.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy obce Zaječov tvoří pouze jednu položku, a to příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy, konkrétně příjmy z prodeje pozemků. Tyto příjmy lze charakterizovat, jako příjmy příležitostné, nelze s nimi počítat pravidelně. Přesto v roce 2018 tvořily více než 23% podíl z celkových příjmů. V roce 2017 to bylo necelých 7 % a v roce 2019 11 %.

3.2.1.4 Přijaté transfery

Dalšími příjmy rozpočtu jsou přijaté transfery, u obce Zaječov jsou v pořadí druhé, které nesou nejvíce příjmů rozpočtu. Patří sem neinvestiční přijaté transfery zahrnující

dotace ze státního rozpočtu a od ministerstev a investiční přijaté transfery formou investiční dotace od státu nebo kraje k rozvoji obce.

Tab. 7: Rozložení přijatých transferů 2017-2019 (v tis. Kč)

Přijaté transfery	Rok		
	2017	2018	2019
Neinvestiční	872	1 063	2 688
Investiční	12 280	8 859	1 882
Celkem	13 152	9 922	4 570

Zdroj: Ministerstvo finanční ČR (2020), vlastní zpracování

V průběhu let přijaté transfery klesají, od částky 13 152 tis. Kč v roce 2017 klesly na částku 4 570 tis. Kč, obec postupem let využívala méně finančních zdrojů poskytnutých formou dotací ze státního nebo krajského rozpočtu k naplnění strategického plánu. Projekty strategického plánu pro rok 2019 nebyly velkého rozsahu nebo se jejich další realizace plánuje do dalších let, proto byly projekty méně finančně náročné. Největší zastoupení ve vysoké částce roku 2017 mají ostatní investiční transfery přijaté ze státního rozpočtu.

3.2.2 Výdaje obce 2017-2019

Naproti příjmům rozpočtu stojí výdaje rozpočtu, které vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě člení na běžné výdaje a kapitálové výdaje.

Tab. 8: Celkové výdaje 2017-2019 (v tis. Kč)

Výdaje	Rok		
	2017	2018	2019
Běžné	11 243	23 882	15 937
Kapitálové	30 049	25 025	12 372
Celkem	41 292	48 906	28 308

Zdroj: Ministerstvo finanční ČR (2020), vlastní zpracování

V roce 2017 se celkové výdaje skládaly z 28 % z běžných výdajů a ze 72 % z kapitálových výdajů. V roce 2018 celkové výdaje vzrostly o 18 % a jejich složení je

téměř 50 % ku 50 %. V dalším období naopak došlo ke výraznému snížení celkových výdajů a to o 42 %, snížily se výdaje běžné i kapitálové. U běžných výdajů se výrazně snížila položka ostatních nákupů neboli výdaje na opravy, udržování a programové vybavení obce. Hlavní sníženou položkou kapitálových výdajů pro rok 2019 je položka pořízení dlouhodobého hmotného majetku, konkrétně pořízení budov. V tomto období obec pořídila nižší počet nemovitostí než v předcházejících letech. Důvodem menšího počtu nákupů, byl růst cen nemovitostí.

Výdaje lze členit dle druhu nebo dle odvětví. V následující tabulce bude využito odvětvové členění výdajů.

Tab. 9: Odvětvové členění výdajů

Výdaje	Rok		
	2017	2018	2019
Doprava	661	4 870	3 203
Vodní hospodářství	27 532	15 731	2 884
Vzdělání a školské služby	1 398	4 288	9 295
Kultura, církev a sdělovací prostředky	501	1 837	615
Sport a zájmová činnost	333	381	583
Zdravotnictví	15	20	33
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	5 562	12 583	3 337
Ochrana ŽP	1 712	2 166	2 344
Sociální věci a politika zaměstnanosti	109	93	122
Civilní připravenost na krizové stavy	31	33	41
Požární ochrana a integrovaný záchranný systém	51	135	85

Státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany	2 937	4 054	4 280
Finanční operace	451	2 449	1 462
Ostatní činnosti	0	265	26
Celkem	41 292	48 906	28 308

Zdroj: Ministerstvo finanční ČR (2020), vlastní zpracování

Z tabulky č. 9 je patrné, že v prvních dvou letech mají největší zastoupení výdaje spojené s vodním hospodářstvím, které jsou dále spojovány s pitnou vodou a jejím čištěním. Oproti tomu v posledním roce bylo nejvíce výdajů vloženo do vzdělání a školských služeb čili na provoz a správu místní základní školy a stravování pro její žáky a personál. Značnou část svých výdajů obec také investuje do komunálních služeb a územního rozvoje, konkrétně do veřejného osvětlení, odvětví pohřebnictví, územního plánování a další komunální služby nezařazené do jiného členění. Nemalé částky patří státní moci, státní správě, jejíž výdaje plynou z činnosti zastupitelstva obce, jeho odměn a samotné činnosti místní správy, kterou mohou být hrazeny sociálními fondy ku prospěchu zaměstnanců obecního úřadu. V řádu milionů se pohybují i výdaje spojené se životním prostředím, kam patří sběr a svoz nebezpečných a komunálních odpadů a jejich zneškodňování a také péče o krajinu, vzhled a zeleň obce.

3.3 Analýza finanční kontroly

Prostřednictvím využití finanční kontroly chce obec Zaječov docílit dodržování právních předpisů, ochránit veřejné prostředky před riziky, vyhnout se nesrovnalostem a nedostatkům, vedení bezchybného a průkazného účetnictví, správného plnění obecního rozpočtu. Zabezpečí tím včasné a relevantní poskytnutí informací jak svým obyvatelům, tak orgánům veřejné správy. Finanční kontrola slouží k zamezení chyb a jako nástroj správného zacházení s finančními prostředky obce.

Finanční kontrola se v obci řídí a jedná v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změnách některých zákonů (zákonu o finanční kontrole), vyhláškou č. 416/2004 Sb., již zákon č. 320/2001 Sb. provádí a zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolním řádu). Vzhledem k velikosti obce není vytvořena

žádná vnitřní směrnice, která by dále systém finanční kontroly v obci Zaječov ošetřovala. Přezkoumání hospodaření podléhá zákonu č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

Samotné hospodaření obce je řízeno právními předpisy jako jsou například zákony č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů, č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, č. 262/2006 Sb., zákoník práce ve znění pozdějších předpisů

Finanční kontrola v obci Zaječov zahrnuje finanční kontrolu hospodaření s poskytnutými prostředky u organizacích, které zřizuje, tedy u ZŠ a MŠ Zaječov. Kontrole podléhají i finanční příspěvky a nakládání s nimi u spolků a oddílů, kterým jsou uděleny. Samotný obecní úřad podléhá kontrole přezkoumání hospodaření vykonávané externě. Interně se kontrolují stavy účtu a pokladny v souladu s účetním systémem. Nakládání s příjmy a výdaji v rámci plnění rozpočtu.

3.3.1 Přezkoumání hospodaření

Obec Zaječov využívá k přezkoumání svého hospodaření možnost přezkoumání krajským úřadem. Jde vlastně o druh finanční kontroly obecního úřadu konanou externím orgánem. Přezkoumání jednoho hospodářského roku je konáno ve dvou auditech. Obec kontrolnímu orgánu předkládá požadované výkazy a další podklady potřebné pro uskutečnění tohoto přezkoumání, po ukončení je obecní úřad obeznámen o výsledcích.

Starosta obce písemně požádá objednávkou o provedení auditu hospodaření Krajský úřad Středočeského kraje v Praze. Ten obci přidělí auditora, který kontrolu provede. Kontrola bývá zpravidla prováděna v měsíci září a poté v měsíci květnu. Jeden až dva měsíce dopředu je obecní úřad obeznámen o konkrétním datu konání auditu. V září auditor provádí kontrolu za první polovinu roku, v květnu je provedena kontrola druhé poloviny roku. Auditury zajímá především účetní stránka a majetková stránka obce. Předmětem kontroly jsou usnesení zastupitelstva obce, které auditor prověřuje. Jedná se především o rozhodnutí přijatých dotací a jejich správné čerpání, o prodeje pozemků, smlouvy s externími společnostmi, jako je například společnost ČEZ, zda probíhá spolupráce dle smluvního ujednání. Dále je zkoumáno správné vedení a průkaznost účetnictví, správné plnění a dodržování rozpočtu včetně rozpočtových opatření.

Důležité jsou i uzavřené smlouvy se spolky jejichž činnost přesahuje 50 000 Kč. Auditor si vždy určí, co chce právě kontrolovat a jaké dokumenty chce předložit, zpravidla se během kontroly nestihne zkontrolovat vše, ale pouze dílčí oblasti. V průběhu kontroly auditor pořizuje zápis z dílčích přezkoumání, z kterého sestavuje závěrečnou zprávu o přezkoumání hospodaření. Po dokončení přezkoumání je pan starosta seznámen s výsledky auditu a je mu předložena závěrečná zpráva. S tou je seznámen, a je mu předán jeden z jejích stejnopisů, kdy jeden zůstává auditorům.

3.3.2 Kontrolní a finanční výbor

Samotnou interní kontrolu provádí kontrolní a finanční výbor obce Zaječov. Oba výbory mají udělené pravomoci zákonem, ovšem zastupitelstvo může pravomoc rozšířit, úzce spolu spolupracují a zodpovídají se právě zastupitelstvu obce.

Kontrolní výbor zde provádí kontrolu místních usnesení, kontrolu smluv včetně smluv se spolky a oddíly a samotné fungování obecního aparátu. Např. je vybrán dodavatel elektrické energie, kontrolní výbor by měl zkontrolovat, zda byla s dodavatelem řádně uzavřena smlouva, jsou dodržovány všechny její náležitosti a dohodnuté termíny. Z porušení některého bodu smlouvy plynou sankce za nedodržení.

Finanční výbor potom vykonává kontrolu stavu běžného účtu a pokladny OÚ, hospodaření s finančními prostředky a nakládání s majetkem, kontrolu hospodaření základní školy, kterou obec Zaječov zřizuje a také finanční kontrolu u spolků, které žádají o finanční podporu od obce v podobě dotací. Oba tyto výbory provádí určitou kontrolu přispívající k správnému chodu obce a efektivnímu hospodaření s finančními prostředky.

K tomu, aby výbory vykonávaly svoji činnost správně, sestavují plán své činnosti na další rok, který předkládají zastupitelstvu obce, které je musí schválit a následně ho sdělují občanům na veřejné zasedání.

Pro rok 2020 je plán kontrolního výboru následující:

- kontrola usnesení a plnění zastupitelstva obce a rady obce Zaječov,
- kontrola a dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem,
- kontrola dodržování obecně závazných vyhlášek a směrnic obce Zaječov,
- kontrola plnění zadání veřejných zakázek malého rozsahu v souladu s jejich zadáními a kontrola vybraných investičních akcí v roce 2020,

- Další kontroly prováděné dle požadavků zastupitelstva a rady obce Zaječov.

Finanční výbor má plán činnosti na rok 2020 následující:

- kontrola pokladen a účtu na obecním úřadě – 2x ročně,
- sestavení rozpočtu, jeho kontrola, kontrola příjmů a výdajů, kontrola hospodaření obce,
- úprava rozpočtu 2020 dle potřeby,
- úprava střednědobého rozpočtového výhledu pro roky 2021 a 2022,
- projednání došlých žádostí o dotace na činnost spolků a oddílů,
- kontrola hospodaření s finančními dotacemi spolků a oddílů,
- kontrola hospodaření se svěřenými prostředky v ZŠ a MŠ Zaječov
- Inventury obce Zaječov.

Kontrolou se zabývá i správce rozpočtu, který má za úkol sledovat dodržování schváleného rozpočtu, tedy příjmů a výdajů, dodržovat rozpočtová pravidla stanovená zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, prověřit správné nakládání s peněžními prostředky u schválených projektů, které se realizují. Pokud dojde k nedodržení rozpočtu, je povinen informovat finanční výbor, který v případě potřeby vyhotoví opatření k rozpočtu, a dojde k případné změně částky rozpočtu.

3.3.3 Kontrola ZŠ a MŠ Zaječov

Finanční kontrolu u ZŠ a MŠ Zaječov provádí finanční výbor obce. Zpravidla bývá prováděna 2-3x ročně, starosta pověří členy finančního výboru, kteří kontrolu provedou. Kontroly se mohou účastnit i členové kontrolního výboru, případně kdokoliv ze zastupitelstva obce. U kontroly je vždy přítomen i zástupce školy, většinou je jím paní ředitelka Paed.Dr. Marie Ernestová. Předmětem kontroly je samotné hospodaření s finančními prostředky školy, stavy účtu a pokladny v souladu s vedeným účetnictvím. Finančním hospodařením rozumíme nakládání s prostředky poskytnutými škole obecním úřadem, tyto prostředky se využívají k provozu školy – jako je voda, topení, energie, elektronické vybavení školy (počítače, tiskárny, telefony), vybavení tříd, kanceláří, jídelny a kuchyně. Škola při kontrole předkládá faktury a jiné daňové doklady, které souvisejí s výše uvedeným provozem školy. Kontrolní orgán následně přezkoumá, zda byly finanční prostředky dle předložených dokumentů využity efektivně a k daným účelům, a zda-li nedošlo k využití financí na něco jiného než byl

původní plán. Souhrn celého ročního hospodaření předkládá škola zastupitelstvu obce společně s plánovaným rozpočtem na další rok a upraveným střednědobým výhledem na další roky, které zastupitelstvo musí schválit. Aktuální stav účtu v den kontroly se porovnává se stavem v účetním systému, oba stavy by měly být totožné. V případě odchylky, hledá kontrolor položku rozdílu a zkoumá, čím byla způsobena a jak ji napravit. Stav pokladny se kontroluje obdobně s tím, že se přepočítává fyzický stav pokladny, zda opravdu udávaná hodnota souhlasí s hodnotou v účetnictví. Investiční výdaje spojené s opravami, rekonstrukcemi a renovacemi školy předmětem kontroly nejsou, zařazují se do samotného hospodaření zřizovatele, tedy obce.

Předseda finančního výboru případně jiný člen, který je u kontroly přítomen vyhotoví protokol o provedení kontroly. V protokolu je uváděn orgán, který kontrolu provádí, kdo je kontrolován, osoby, které kontrolu provádí, případně přizvané osoby. Nesmí chybět datum a čas prováděné kontroly, období, které bude kontrolováno a co je předmětem kontroly.

Protokol má 3 body, které jsou následující:

1. průběh kontroly a kontrolní zjištění – zde najdeme další dva pod body, zahájení kontroly – uvádí se datum zahájení kontroly, vyžádané podklady – faktury a jiné daňové podklady prokazující hospodaření s finančními prostředky svěřenými obecním úřadem Zaječov,
2. kontrola fungování ZŠ a MŠ Zaječov – zde se zapisují kontrolní zjištění, zda byly či nebyly shledány nedostatky či neshody s prostředky poskytnutými obecním úřadem Zaječov,
3. poslední kontrolní úkon – protokol je uzavřen datem a časem ukončení kontroly, následně je zástupce školy seznámen s kontrolními zjištěními.

Protokol je ukončen datem vyhotovení a podpisy zúčastněných kontrolorů, vyhotovuje se ve dvou výtiscích, jeden zůstává obecnímu úřadu, druhý je předán škole. Výsledky provedené kontroly finanční výbor prezentuje na následujícím zasedání zastupitelstva obce.

3.3.4 Kontrola pokladny a účtu OÚ

I kontrolu stavu pokladny a účtu obecního úřadu provádí finanční výbor. Dle plánu činnosti finančního výboru je prováděna 2x ročně. Kontrolu provádí jeden z členů

finančního výboru, přítomna je i účetní obce Zaječov. Právě účetní předkládá výpis z účtu s jeho současným stavem a umožňuje nahlédnutí do účetního programu, částka z výpisu musí být v souladu se stavem vedeným v účetnictví. Fyzický stav pokladny je ručně přepočítán a cílová částka je opět porovnána s účetním systémem, částky se opět musejí rovnat. Kontrolní orgán vyhotoví závěrečnou zprávu o zjištěných skutečnostech. S obsahem zprávy je seznámena i účetní. Zpráva je vyhotovena ve dvou výtiscích, jeden náleží obecnímu úřadu druhý si ponechá finanční výbor. Osoba, která kontrolu provedla, musí informovat i ostatní členy finančního výboru, o zjištěných výsledcích.

3.3.5 Kontrola u spolků

Místní spolky a oddíly mají možnost požádat o finanční příspěvek, dotaci na jejich činnost z rozpočtu obce Zaječov. Tyto žádosti jsou projednávány finančním výborem, ten zhodnotí, zda spolek dotaci opravdu potřebuje a zda bude dotace naplněna v plné výši dle žádosti. V případě, že spolek dotaci obdrží, obec s ním uzavře smlouvu, ve které je uveden předmět smlouvy, v našem případě se jedná o individuální dotaci z rozpočtu obce na činnost spolku dle jeho žádosti. Další bod smlouvy uvádí způsob poskytnutí dotace, jestli bude uhrazena v hotovosti nebo převodem na účet. Následný bod je pro výkon finanční kontroly velice důležitý, jedná se o účel požití dotace, zde se uvádí konkrétní důvody, na co bude dotace použita. Smlouva obsahuje ještě tyto náležitosti, sankce za porušení podmínek smlouvy, dobu trvání smlouvy a ostatní ujednání.

Předmětem samotné finanční kontroly je využití peněžitého dotace v plné výši, a to za účelem uvedeným právě ve zmiňované smlouvě. Spolky tedy při kontrole předkládají kopie faktur a jiných daňových dokladů a kopie dokládající zaúčtování těchto nákupů do účetnictví spolků. Např. Sboru dobrovolných hasičů byla poskytnuta dotace ve výši 60 000 Kč. Do účelu využití dotace byl uveden nákup materiálu na soutěže dětí a dospělých, na činnost SDH, soustředění dětí, dopravu na soutěže. Finančním výborem na konci roku budou zkontrolovány jednotlivé dílčí dokumenty a srovnány s uvedeným účelem.

V případě, že by finanční kontrola prokázala, že byla dotace použita v rozporu s účelem nebo spolek řádně neprokáže použití dotace, je povinen finanční dotaci vrátit Obecnímu úřadu Zaječov zpět.

I z této kontroly je vyhotoven protokol o zjištěných poznatcích, spolek je obeznámen s jeho obsahem, jsou vyhotoveny dva výtisky, jeden náleží spolku druhý finančnímu výboru.

3.3.6 Plnění rozpočtu

Nejen, že finanční výbor sestavuje rozpočet a střednědobý výhled rozpočtu, musí také dohlížet na jeho správné plnění. Dohlíží na pohyby plánovaných příjmů a výdajů. V případě potřeby je finanční výbor povinen vystavit rozpočtové opatření, které musí předložit zastupitelstvu obce, kterým musí být schváleno. Rozpočtové opatření slouží ke změnám hodnot jednotlivých příjmů a výdajů.

Rozpočtové opatření č. 1/2020 pojednává o následujících změnách rozpočtu:

- navýšení celkových příjmů o částku 3 766 174 Kč v důsledku získání dotace na tepelná čerpadla pořizovaná pro ZŠ a MŠ Zaječov,
- zvýšení nákladů položky pitné vody – zvýšení plánovaných nákladů na opravu vodovodu,
- zvýšení nákladů položky odvádění a čištění odpadních vod – stavba kanalizace,
- zvýšení nákladů položky zájmových činností v kultuře – rekonstrukce lidového domu a další.

I správce rozpočtu dbá na správné plnění rozpočtu. Např. na výstavbu nového dětského hřiště byla v rozpočtu vyčleněna částka 100 000 Kč, v případě, že by byla přijata faktura na 120 000 Kč, správce rozpočtu ji nenechá proplatit do chvíle schválení rozpočtového opatření na zvýšení této položky.

3.3.7 Pověření zaměstnanců k výkonu jejich práce

Na začátku každého volebního období jsou všichni nově zvolení členové zastupitelstva a rady obce proškoleni a seznámeni s výkonem jejich následné činnosti obecního úřadu. Dále jsou seznámeni se zákony, kterými se bude řídit jejich činnost i činnost celé obce a jejich organizací, např. zákon o obcích a krajích, správní řád, zákon o finanční kontrole, zákon o rozpočtových pravidlech atd. V případě potřeby jsou zastupitelé i další zaměstnanci obce, jako je např. účetní, absolvují specializovaná školení, která si vyžaduje jejich vykonávaná činnost, nebo jsou nutná z důvodu novelizace některých právních předpisů.

3.3.8 Závěrečná zpráva

Předseda finančního i kontrolního výboru na konci roku předkládá zastupitelstvu obce zprávu o činnosti svých výborů za celý rok. Uvádějí v nich počet kontrol, kde byly kontroly provedeny, jaké měly závěry a další provedené aktivity.

Ze závěrečných zpráv vyplývá, že provedené finanční a ostatní kontroly neshledaly žádné neoprávněné nakládání s prostředky rozpočtu obcí Zaječov samotnou, ani nebylo shledáno neoprávněné nakládání s poskytnutými prostředky z rozpočtu obce spolkům a organizacím obcí zřizovanými.

4 Zhodnocení analýzy na příkladu konkrétní obce, stanovení závěrů a doporučení

4.1 Hodnocení analýzy finančního hospodaření

Analýzou finančního hospodaření bylo zjištěno, že největší část příjmů obce tvoří daňové příjmy plynoucí z daní sdílených – DPFO, DPPO, DPH a daně svěřené – daň z nemovitostí. Značnou část příjmů tvoří i místní poplatky. Příjmy, které obec může ovlivnit jsou daň z nemovitých věcí a místní poplatky. Další velkou položkou příjmů jsou přijaté transfery, které obec využívá k naplnění projektů stanovených ve strategickém plánu obce. Z tabulky č. 9 lze vyčíst, že obec převážnou většinu výdajů vkládá do renovace a zvelebování obce, do vzdělání a školských služeb, bydlení, komunálních služeb a životního prostředí. Proto hospodaření obce Zaječov považuji za hospodárné a efektivní.

Do příštích let obci doporučuji i nadále plnit a rozšiřovat strategický plán, který vede ke zvelebování, rekonstruování a rozšiřování obce a tím i dosahování vyšší životní úrovně místních obyvatel.

4.2 Hodnocená analýza finanční kontroly

Vzhledem ke zjištěné analýze a velikosti obce lze konstatovat, že systém finanční kontroly v obci Zaječov probíhá v dostatečném rozsahu a na dobré úrovni. Obec se při jejím výkonu řídí zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změnách některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vyhláškou č. 416/2004 Sb., již zákon č. 320/2001 Sb. provádí a zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolním řádu).

Obec provádí finanční kontroly zaměřené na hospodaření s prostředky obce poskytnutými spolkům ve formě dotací nebo organizacím zřizovaných právě obcí, jako je ZŠ a MŠ Zaječov. U spolků má obec nakládání s dotacemi ošetřené ujednanou smlouvou podepsanou oběma stranami. V případě jejího nedodržení má obec právo žádat o vrácení dotace.

Z každé kontroly je vyhotoven písemný protokol, z jehož obsahu je zřejmý průběh kontroly, kontrolované doklady, shledané nedostatky a přijatá nápravná opatření.

Nakonec je s protokolem seznámena kontrolovaná osoba, kontrolní orgán protokol stvrdí svým podpisem, vyhotoví jej ve dvou výtiscích, jeden předává kontrolované osobě, druhý si nechá a založí do evidence.

Při výkonu finanční kontroly je velice důležitá spolupráce ze strany kontrolované osoby i osoby kontrolující. Dobrá spolupráce, vede k hladkému a v rámci možností rychlému průběhu celé kontroly. Dále pokládám za důležité přijímání návrhů nápravných opatření ze strany kontrolovaných.

Dalším důležitým faktorem je dostatečné proškolení a vzdělání zaměstnanců vykonávajících finanční kontrolu, které má vliv na průběh i výsledky celé kontroly. Ani tato oblast není v obci podceňena.

Vylepšení celého systému provádění finanční kontroly je možné vyhotovením vnitřní směrnice obce, která by byla projednána a schválena zastupitelstvem obce Zaječov. Mimo zákonných opatření, by systém finanční kontroly v obci byl ošetřen vnitřním předpisem, kterým by se museli všechny zainteresované osoby do finanční kontroly řídit. Vnitřní směrnice bývají často přehlednější a srozumitelnější než samotný výklad zákona. Obec Zaječov v současné době využívá pouze vnitřní směrnici k zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a jejich evidenci.

Další možností, jak více podpořit hospodárnost obce, spolků a organizací zřizovaných obcí, je provádění kontrol v kratších periodách. Navýšit plánované pololetní (2 ročně) kontroly alespoň na kontrolování kvartální. Kontrolní orgány tak budou mít méně dokladů a dokumentů ke kontrole, zamezí se tím tak dopuštění se chyby z kontroly velkého množství materiálů. V neposlední řadě může dojít k odhalení nesprávného nakládání s hospodařením dříve nebo mu úplně předejít.

Při provádění dílčích kontrolách nebyly zjištěny žádné závažné neshody a neoprávněné nakládání s finančními prostředky obce, i s majetkem bylo nakládáno efektivně a hospodárně. Lze říci, že všechny kontrolované spolky, organizace a obec samotná nakládaly s finančními prostředky v souladu se zákonem. Kladných výsledků kontrol obec dociluje prováděním kontrol velice podrobně, dalším faktorem je kladná spolupráce kontrolovaných osob.

Jak již bylo zmíněno, obec není příliš velká, proto mají kontrolní orgány možnost kontroly provádět velice podrobně a věnovat jim dostatek času, jelikož dílčích kontrol neprovádí takové množství, jako musí provádět kontrolní orgány u měst či krajů.

U spolků vidím kladné výsledky finančních kontrol, jako určitý druh motivace. Obec to může vidět následovně, s dotacemi hospodaříš, jak bylo ujednáno, prokazatelně dokládáš doklady o čerpání dotace, vedeš správně a průkazně účetnictví, nevidíme důvod, proč bychom ti dotaci nemohli udělit znovu.

Pro další konané kontroly doporučuji držet se alespoň nyní zavedeného postupu, který se osvědčil, jako správný. Bylo by na místě vytvoření zmiňované vnitřní směrnice, ošetřující problematiku finanční kontroly v obci Zaječov a zvýšení periodicity prováděných kontrol.

Závěr

V teoretické části práce byla podrobně popsána problematika obce a systém finanční kontroly.

První kapitola se věnovala vzniku územní samosprávy, obci jakožto základnímu územnímu samosprávnému celku, bylo uvedeno, kdo jsou občané a jaká mají práva, byly definovány druhy obcí, jejich orgány a spolupráce. Dále první kapitola obsahuje problematiku efektivního řízení obce, finanční hospodaření, složení rozpočtu a jeho tvorba. V neposlední řadě byla uvedena i spolupráce obce s krajem.

Druhá kapitola vymezila pojmy finanční kontroly. Dále ve druhé kapitole byl popsán obsah pojmu kontrola, bylo uvedeno, kde je možné se s kontrolou setkat, jaký má zpravidla průběh, jak se člení a v neposlední řadě, že byla kontrola zařazena mezi jednu z manažerských funkcí. Též byla zmíněna právní úprava kontroly, resp. zákon č. 320/2001Sb., o finanční kontrole a s ním spojená vyhláška č. 416/2004 Sb., která je zákonem řízena.

V praktické části byla představena obec Zaječov, která se nachází ve Středočeském kraji, okrese Beroun, pod brdskými lesy. Byly představeny základní charakteristiky dané obce z pohledu historie i současného fungování obce. Bylo zjištěno, že daná obec má velké množství spolků, které jsou velice aktivní. Také byly uvedeny základní aspekty strategického plánu obce Zaječov. V dalších podkapitolách bakalářské práce byla provedena analýza hospodaření obce za poslední tři roky, a to zejména v oblasti příjmů a výdajů. Analýzou bylo zjištěno, že největšími příjmy rozpočtu byly příjmy daňové a přijaté dotace z rozpočtu státu a kraje. Velké množství výdajů bylo investováno do zvelebování obce a zlepšování životní úrovně místních obyvatel.

Následující kapitola byla věnována analýze finanční kontroly v obci Zaječov. Při výkonu finanční kontroly se obec řídí právními předpisy s ní souvisejícími. Kontrolu v obci Zaječově provádí kontrolní a finanční výbor. Byl demonstrován průběh přezkoumání hospodaření vykonávaný krajským auditorem, stejně tak byl popsán průběh finančních kontrol aplikovaný finančním výborem v ZŠ a MŠ Zaječov, u spolků, i na samotném obecním úřadě. Dále bylo zjištěno, že kontrole podléhá i samotné plnění rozpočtu obce, včetně příslušných opatření rozpočtu. Popsán byl také obsah zápisu,

protokolu z vykonané kontroly a jeho náležitosti a provedena analýza provedené kontroly.

Další kapitola obsahovala hodnocení provedené analýzy finanční kontroly na příkladu konkrétní obce Zaječov, kde byla uvedena doporučení pro zlepšení stávajícího procesu.

Závěrem lze konstatovat, že finanční kontrola v obci Zaječov, jež je řízena zákonem probíhá v dostatečném rozsahu a na dobré úrovni. S příjmy, výdaji i majetkem je nakládáno hospodárně a efektivně. Je zřejmé, že v zájmu obce je uspokojovat potřeby a požadavky jejíž občanů, zvyšovat jejich životní úroveň a jednat v jejich zájmu.

Seznam použitých zdrojů

- Creative Commons BY-NC, (2018). *Management Mania*. Dostupné 7. 4. 2020 z <https://managementmania.com/cs/kontrola>
- Černohorský, J., & Teplý, P. (2011). *Základy financí*. Praha, Česko: Grada Publishing, a.s.
- Český statistický úřad, (2019). *Počet obyvatel v obcích – k 1. 1. 2019*. Dostupné 14. 4. 2020 z <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-za0wri436p>
- Český úřad zeměměřický a katastrální, (2020). *Nižší územní prvky a územně evidenční jednotky*. Dostupné 14. 4. 2020 z https://www.cuzk.cz/Uvod/Produkty-a-sluzby/RUIAN/2-Poskytovani-udaju-RUIAN-ISUI-VDP/Ciselniky-ISUI/Nizsi-uzemni-prvky-a-uzemne-evidencni-jednotky.aspx#UI_OBEC
- Hendrych, D. (2016). *Správní právo: obecná část*. (9. vyd.). Praha, Česko: C. H. Beck.
- Kopecký, M. (2017). *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. (2. vyd.). Praha, Česko: Wolters Kluwer ČR.
- Ministerstvo financí (2013). *Monitor statní pokladny*. Dostupné 25. 4. 2020 z <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00234044/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=1912>
- Nemec, J. (2010). *Kontrola ve veřejné správě*. Praha, Česko: Wolters Kluwer ČR.
- Otrusinová, M., & Kubičková, D. (2011). *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha, Česko: C. H. Beck.
- Obec na webu (2009). *Obec Zaječov*. Dostupné 10.4.2020 z <https://zajecov.cz/uredni-deska/>
- Pavlík, M., & kolektiv. (2014). *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. Praha, Česko: GRADA Publishing, a.s..
- Peková, J. (2011). *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. (1. vyd.). Praha, Česko: Wolters Kluwer ČR.
- Peková, J. (2004). *Hospodaření a finance územní samosprávy*. (1. vyd.). Praha, Česko: Management Press.

Provazníková, R. (2015). *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. (3. vyd.). Praha, Česko: GRADA Publishing, a.s..

Vedral, J. (2015). *Kontrolní řád*. Praha, Česko: Bova Polygon.

Vojtíšková, M. (2019). *Finanční hospodaření obce a jeho přezkoumání: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha, Česko: Ministerstvo vnitra ČR.

Vondráčková, P. (2015). *Kontrola nad finanční činností*. Praha, Česko: Eva Rozkotová

Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Zákon č. 128/2000 Sb., O obcích (obecních zřízeních).

Zákon č. 218/2000 Sb., Zákon o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 255/2012 Sb., Zákon o kontrole (kontrolní řád)

Zákon č. 320/2001 Sb., O finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí

Seznam tabulek

Tab. 1: Schéma běžného rozpočtu	24
Tab. 2: Schéma kapitálového rozpočtu	25
Tab. 3: Počet obyvatel obce	35
Tab. 4: Celkové příjmy 2017-2019 (v tis. Kč).....	42
Tab. 5: Rozložení daňových příjmů 2017-2019 (v tis Kč)	43
Tab. 6: Rozložení nedaňových nákladů 2017-2019 (v tis. Kč)	44
Tab. 7: Rozložení přijatých transferů 2017-2019 (v tis. Kč).....	46
Tab. 8: Celkové výdaje 2017-2019 (v tis. Kč).....	46
Tab. 9: Odvětvové členění výdajů	47

Seznam obrázků

Obr. 1: Členění způsobu a forem spolupráce obcí	19
Obr. 2: Hlavní oblasti efektivního řízení obce	19
Obr. 3: Fáze rozpočtového procesu	23
Obr. 4: Znak obce Zaječov	33
Obr. 5: Mapa s umístěním obce	33
Obr. 6: aktuální podoba obecního úřadu	37
Obr. 7: Klášter Svatá Dobrotivá	38
Obr. 8: Obec Zaječov	38
Obr. 9: Základní škola	38
Obr. 10: Složení celkových příjmů (v tis. Kč)	42

Seznam použitých zkratek

ČR	Česká republika
EU	Evropská Unie
ZŠ	Základní škola
MŠ	Mateřská škola
OÚ	Obecní úřad
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
TJ	Tělovýchovná jednota
OZV	Obecně závazná vyhláška
Kč	Korun českých
DPFO	Daň z přidané hodnoty fyzických osob
DPPO	Daň z přidané hodnoty právnických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
ŽP	životní prostředí
ČEZ	České energetické závody
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
tis.	tisíc
čl.	článek
č.	číslo
Sb.	sbírka
tzv.	tak zvaný
např.	například
odst.	odstavec
písm.	písmeno
atd.	a tak dále

Abstrakt

Balejová, M. (2019). *Obec a výkon finanční kontroly* (Bakalářská práce), Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, Česko.

Klíčová slova: obec, finanční kontrola, finanční hospodaření, analýza

Bakalářská práce na téma obec a výkon finanční kontroly, pojednává o finančním hospodaření a systému finanční kontroly v obci Zaječov. Bakalářská práce obsahuje dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část vymezuje pojmy spojené s problematikou obce a finanční kontroly. Popisem těchto pojmů jsou shrnuty informace a vědomosti nabyté studiem odborné literatury a příslušných právních předpisů souvisejících s danou problematikou. Praktická část je otevřena představením konkrétní obce Zaječov, následuje analýza finančního hospodaření obce a analýza procesu finanční kontroly v obci Zaječov. Podrobně jsou popsány dílčí finanční kontroly. Dále jsou oba typy analýzy zhodnoceny a jsou navržena opatření ke zlepšení fungování procesů v dané obci. Závěrem je shrnuta celá práce.

Abstract

Balejová, M. (2019). *Municipality and performance of finance control* (Bachelor Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics, Czech Republic.

Key words: municipality, financial control, financial management, analysis

Bachelor thesis on the topic municipality and performance of finance control, deals with financial management and the system of financial control in the municipality Zaječov. The bachelor thesis contains two parts, theoretical and practical. The theoretical part defines the concepts associated with the issues of the municipality and financial control. The description of the terms summarizes the information and knowledge acquired through the study of professional literature and relevant legislation related to the issue. The practical part is opened by the introduction of a specific municipality Zaječov, followed by a description of the management of the municipality and an analysis of the process of financial control in the municipality Zaječov. Partial financial controls are described in detail. Furthermore, both types of analysis are evaluated and measures are proposed to improve the functioning of the processes in the municipality. Finally, the whole work is summarized.